

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1924 augusztus 14.

221. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Szavazás után

Nem érzünk magunkban hivatottságot arra, hogy a tegnapi parlamenti szavazás jelentőségét fölmérjük. A jobb jövőbe vetett hit, a politikai meggyőződés, a személyi bizalom, melyek kijelölik a kormánytámogatásnak, vagy ellenzéki álláspontnak útjait, sokkal ellenőrizhetetlenebbek, sokkal szubjektivebbek, semhogy alkalmasak lennének ennek a jövőre kiható és jelent uraló eseménynek fölmérésére. A mi szerepünk csak az lehet, hogy a tegnapi határozatot azokhoz a várakozásokhoz mérjük, amelyekkel jobbfelől és balfelől egyaránt a kormány működése elé tekintenek s a pártok szembenállásából igyekezzünk lenyesegetni a személyi ellentéteket, melyek deformálják a törekvések ellentétét is.

Nemcsak a kormánytöbbségnek jelentékeny volta, hanem a kormány ellen harcbanba dobott érvek is azt a hitét ébresztik fel, hogy mégsem olyan kibékíthetetlenek, mégsem olyan kiegyenlíthetetlenek a politikai felfogások, mint amilyenre a személyi ellentétekből következtetni lehetne. Az egyik radikális szónok örömmel üdvözölte a horvátok megjelenését, mert — mint mondotta — csak most vált teljessé a népképviselőt s a Radics-párt megjelenésében — bölcsen és objektíven — nem az ellenfél megerősödését, hanem a csonka törvényhozás kiegészülését, a népképviselőt teljessé válását látja. A másik radikális párti szónok viszont a kormánynak azt az elhatározását üdvözölte lelkesen, amivel a korrupció letörését tűzte ki célul. E tekintetben valóban nem lehet ellentét a politikai pártok között, mert a korrupció elleni küzdelem nem a politikai felfogásnak, hanem a morálnak és tisztességnek kérdése. A harmadik radikális párti ellenzéki szónok kijelenti, hogy a kormánynak olyan az összetétele, mintha Pasics állította volna össze. A negyedik radikális tiltakozik Pribicsevicsnek a beszéde ellen, amelyben az ellenzéki demokraták vezére vért emlegetett. Az ötödik radikális párti felszólaló felhívta a Radics-pártot arra, hogy segítsen a boszniai földnélkülieken.

Ezt a felsorolást a kormánydeklaráció feletti vita radikális szónokai sorából kényelmesen lehetne még tovább is folytatni. Ezek a kijelentések azonban már eddig is elegendőek ahhoz, hogy bizonyosságot szolgáltatassanak. S ez a bizonyosság amellyel szól, hogy igazi, komoly, áthidalhatatlan ellentét csak a nemzeti egység feltételeiben mutatkozik meg. Bármilyen tiszteletreméltónak kell is

tartani ezt az aggodalmat és bármilyen komolynak s a szívek fenekéig átérzettnek kell is tekinteni azt a félelmet, mely a sok áldozattal kivívott nemzeti egység kockáztatását látja a kormányprogramban, aki a parlamentárizmus elvét tiszteli s a többségi akaratnak alkotmányszerűen aláveti magát, mégis tiszteletben kell hogy tartsa a parlamentben megszervezett népképviselőt többségének tönkét. S ez a tisztelet, mely egyben az alkotmánynak és a parlamentárizmusnak kijáró tisztelet is, arra kötelezi, hogy félelmet és aggodalmait most már ne alapítsa a többség által helyeselt programra, hanem várja meg a tényleges kormányzás megkezdését. Várja meg s aztán vizsgálja: igaz-e, helyes-e, megvalósítható-e az a kormányzati felfogás, amely szerint az ország egysége, a nemzeti egység független az ország centralista berendezésétől s megvalósítható-e a gyakorlatban a nemzeti egység gondolatának sérelme nélkül a szerb népnek a horvát néppel való kibékítése. Erre a kérdésre a kormány igen-nel, az ellenzék nem-mel válaszolt, de mivel a parlamentnek s

ezáltal a nemzetnek többsége módot adott a kormánynak arra, hogy tetteivel bizonyítsa be álláspontjának helyességét, az alkotmányos és parlamenti felfogás kötelessége teszi az ellenzéknek, hogy várja be a próbát s azután ítélkezze.

Tagadhatatlan, hogy a parlamenti határozat végre nyugodtabb atmoszférát teremtett, mert sok kísérletezés és próbálkozás után végre többségi akaratot tett a kormányzás alapjává. Ez a nyugodtabb atmoszféra lehetővé fogja tenni a kormány számára, hogy mindazt megadja az állampolgároknak, amiket a kísérletezésnek és ideges próbálkozásoknak félelme megtagadott. Bennünket magyarokat ezek közül legelsősorban a politikai szervezkedés szabadságának helyreállítása, a Magyar Párt működésének engedélyezése érdekel. S minthogy a kormány megkapta a parlament bizalmi szavazatát, teljessédt az a feltétel, amelynek bekövetkezésétől tette függővé a kormány a Magyar Párt működésének engedélyezését. Hittel és bizalommal tekintünk a kormány ígéretének gyors beteljesedése elé.

létre a Radics-párt és a kormány között.

Radics nyilatkozata

Radics István már kedden este Zagrebben fogadott néhány újságírókat, akik előt részletesen nyilatkoztak úgy külföldi tapasztalatairól, mint belpolitikai terveiről. A hírlapírók megállapítják tudósításaikban, hogy Radics teljesen egészséges és jó erőben van, a mi legelőkelőbb cáfolata azoknak a több ízben kolportált híreknek, hogy Radicsot a külföldön szélütés érte.

A nyilatkozatban Radics elmondta, hogy a „horvát népképviselőt” csütörtöki ülésén részletes előadást fog tartani a képviselőknek oroszországi tapasztalatairól. Ezenkívül beszélni fog a Horvát Köztársasági Parasztpártnak a moszkvai parasztiinternacionáléhoz való csatlakozásáról.

Informatív akciójában — mondotta Radics — amelyet Oroszországban kifejtett, nemcsak Horvátországról és általában Jugoszláviáról, hanem az egész Balkánról is informálta a szovjet államférfiakat. Bulgáriáról beszélt legkevesebbet, mert ennek a viszonyait ő maga sem ismeri eléggé. A szovjet vezetők egyébként nagyon jól vannak informálva a jugoszláviai állapotokról. Így például Rakovszki jól ismeri az ország legutóbbi költségvetéseit. Csicserin a háború előtti horvát viszonyokat, különösen Khuen Héderváry és Pejacevics idejéből ismeri, míg a mostani helyzettel nem volt tisztában. Informálni fogja képviselőtársait a Szovjetországban uralkodó viszonyokról és annak belpolitikájáról is. Az angol-orosz meg egyezést Radics döntő jelentőségűnek tartja egész Európára nézve.

Az oroszországi állapotok

Ami a szovjet diplomáciáját illeti, azt Radics szerint tévesen azonosítják a kommunista párttal. Zinovjevnek és Trockijnak semmiféle befolyásuk nincs Oroszország külpolitikájára. Ugyancsak téves vélemény van elterjedve — mondja Radics — a zsidók Oroszországban való tulságos befolyásáról. A zsidóknak, mint olyanoknak, semmi befolyásuk nincs a mai Oroszországban és ha akadnak egyesek közülük, akik nagyobb szerepet játszanak, azt forradalmiságuknak és nem zsidó voltuknak kell tulajdonítani.

Azután elmondotta Radics, hogy Oroszország az utóbbi két évben nagyot fejlődött. Az utakat rendezték, a közlekedést megjavították, a rendőri szolgálatot milícia látja el igen jól. Ahhoz, hogy mindezeket az ember elismerje, nem kell kommunistának lenni

Csütörtökön összeül Zagrebban a „horvát népképviselőt”

A Radics-párti képviselők elutaztak Beogradból Radics a zagrebi gyűlésen beszámol oroszországi utjáról

Beogradból jelentik: A nemzetgyűlés keddi viharos ülésének hatása még a szerdai napon is érezhető volt a politikai élet minden megnyilvánulásában. Kétségtelen, hogy az első, nem várt nagyarányú bizalmi szavazat az eddigini nagyobb stabilitást biztosított a helyzetnek. Most már, politikai körök véleménye szerint, az egyetlen veszély, amely a kormányt fenyegeti, Radicsnak valamely elhamarkodott nyilatkozata, vagy cselekedete lehet. Mint egy előkelő politikus munkatársunk előtt kijelentette, tisztára csak idegek kérdése, hogy a kormány mennyire tud hűdegvérű maradni Radicsnak egészen bizonyosra várható kiszámíthatatlan tetteivel szemben.

A megbukott centralista blokk körében a hangulat meglehetősen nyomott, ami különösen a Pribicsevics-pártban észlelhető, akiknek a kormánydeklaráció fölötti vitában nem voltak kifelé sem olyan sikereik, mint amilyeneket vártak. Annak ellenére, hogy úgy ők, mint a radikálisok állandóan azt hangsúlyozták, hogy az új kormány a nemzeti egységet veszélyezteti, a politikai közvéleményben egyáltalán nem ész-

lelhető ez a vélemény, sőt Davidovicsék megegyezései politikájától a belső ellentétek tényleges enyhülését várják.

A horvát képviselők visszatértek Zagrebba

A legnagyobb érdeklődés most a Radics-pártnak, vagy ahogy ők magukat nevezik, a Horvát Népképviselőtnek csütörtökre Zagrebba összehívott ülése felé irányul, melyre a Radics-párti képviselők szerdán kivétel nélkül Zagrebba utaztak.

Az elutazás előtt alkalma volt munkatársunknak beszélgetést folytatni Predavec és dr. Macsek alelnökökkel, akik kijelentették, hogy a Radics-párti képviselők egyelőre valamennyien Zagrebban maradnak, miután Beogradban semmi szükség sincs rájuk és csak akkor térnek vissza Beogradba, ha azt a politikai helyzet újból megkívánja.

Mint értesülünk, a parlamenti szünet ideje alatt a Radics-párt vezetősége sem fog Beogradba menni, miután mindazokra a feladatokra nézve, melyeket a kormánynak a parlamenti szünet alatt meg kell oldania, már pontos és részletes megállapodás jött

Nem voltam kommunista — mondja Radics — Oroszországba való utazásom előtt és nem leszek azzá onnan való visszatérésem után sem. Előítéletek nélkül mentem Oroszországba, hogy az ottani viszonyokkal megismerkedjem.

Radics elmondotta még, hogy nem tetszett neki az oroszok ateizmusa, amelyet azonban ő az orosz pravoszláv egyház különös természetével magyaráz.

Panaszkodott Radics az újságíróknak, hogy Nincsiccs ügynökei Oroszországban is üldözték.

Radics meg van elégedve a kormánydeklarációval

A belpolitikára áttérve, Radics kijelentette, hogy a kormánydeklaráció igen jó, különösen megvan elégedve a korrupcióra vonatkozó résszel. Az Oroszországgal való viszonyra nézve helyesen jegyezte meg Marinkovics Voja, hogy nem arról van szó, elismerjük-e Oroszországot, hanem arról, hogy Oroszország minket elismer-e. Ha Pasics maradt volna kormányon, akkor — mint Csicserin kijelentette — Oroszország nem ismert volna el bennünket.

Végül elmondotta Radics, hogy Mariborban le akarták tartóztatni, mert az előbbi kormány által kiadott letartóztatási parancs még nem volt visszavonva. A dilemmát a rendőrség úgy oldotta meg, hogy egy rendőrtisztviselőt adott melléje, aki a legnagyobb zavarban volt afelől, hogy foglyot kísérel-e, vagy pedig diszörtséget szolgált.

Álhir Marinkovics Voja lemondásáról

Ellenzéki körökben már a parlament keddi éjszakai ülésén azt a

hírt terjesztették, hogy Marinkovics Voja külügyminiszter le fog mondani. Erről a hírről több beogradi lap is beszámolt és a külügyminiszter lemondási szándékát azzal magyarázta, hogy Davidovics a külügyminiszter megkerülésével adatott diplomáciai utlevelet Radicsnak.

Munkatársunknak a kormányhoz közelálló helyről szerzett értesülése szerint ez a hír minden alapot nélkülöz. Radicsnak nem is volt diplomáciai utlevele, hanem — mint ő maga is kijelentette a zagrebi újságírók előtt — népszövetségi utlevéllel utazott.

A klubok ülései

Szerdán délelőtt a demokraták klubülést tartottak, amelyen különböző politikai kérdéseket tárgyal-

tak és főleg a Radics hazatérése által keletkezett új helyzetet beszéltek meg.

Klubülést tartott a radikális-párt is. Pasics beszámolt a politikai helyzetéről és megdicsérte a pártnak a kormánydeklaráció vitájában résztvevő szónokait, akiknek szerinte sikerült leálcázni a kormány szándékait. Felhívta a párttagokat, hogy tartsanak minél sűrűbben népgyűléseket és világosítsák fel a népet a helyzetről.

Felszólalt a klubülésen Jovanovics Ljuba is, aki a pártegység megóvásának szükségességét hangsúlyozta és kijelentette, hogy hiven kitart a radikális-párt mellett.

Ugyancsak ülést tartottak a kisebb klubok is.

A Radics-párt a subotici közigazgatásban

Valótlan hírek a Radics-párt hegemoniára való törekvéséről

A kormány hivatalbalépése óta most már több mint két hét telt el, anélkül, hogy az új kormány eddig a Vajdaságban egyetlen közigazgatási tisztviselőt is felcserélt volna. A kormány a közigazgatás átszervezését, s a tisztviselők kicserélését nem akarta addig megkezdeni, amíg a parlament bizalmat nem szavazott. Miután ez kedden éjjel megtörtént, nincsen semmi akadály, annak, hogy az új főispánok kinevezése a legrövidebb időn belül meg ne történjen és a tisztviselők kicserélését meg ne kezdjék.

A kinevezések eddigi késése a legkülönbözőbb kombinációkra adott módot és az elmúlt két héten egyesek már a legfantasztikusabb híreket terjesztették az új subotici főispán és polgármester személyére nézve. Különösen a Radics-párt helyi aspirációi körül felmerült kombinációk tették bizonytalanná a helyzetet,

amíg szerdán egyik subotici lap már arról számolt be, hogy csütörtökön Szubotícára érkezik Krnjević, a Radics-párt főtitkára és ez alkalommal tisztázni fogják a Radics-párt követeléseit, amelyek szerint a párt a subotici kiszélesített tanácsban a bunyevác-sokác-párt által igényelt tagságok számának legalább a felét — körülbelül száznegyven helyet — követel a maga részére.

Ez a hír annál nagyobb feltűnést keltett a Radics-párt aspirációiról mitsem tudó helyi pártok körében, mert a subotici kiszélesített tanács mindössze kétszáz tagból áll és így még az esetben se követelhetne a Radics-párt a maga részére száznegyven helyet, ha valóban ragaszkodnék a bunyevácok által igényelt tagságok feléhez. De ezen felül el sem lehet képzelni, hogy a Szuboticián most szervezkedő Radics-párt

ilyen túlzott aspirációkkal lépjen fel a vele szövetséges pártokkal szemben.

A Radics-párt egyik vezetőjétől erre vonatkozólag a következő információt kaptuk:

Szó sincs arról, hogy a Radics-párt csakugyan ilyen túlzott aspirációkkal lépne fel, sőt egyáltalán nem kíván nehézségeket gördíteni a kormánypartok között létrejött meg egyezés alapján történő kinevezések elé és nem igényel egyelőre semmiféle vezető állást a subotici közigazgatásban. Ugyanigy nélkülöz minden alapot az a hír is, mintha a Radics-párt a kiszélesített tanácsban száznegyven tagságot követelne a maga részére, sőt ezidőig a pártnak itt sincs semmiféle aspirációja.

Az új kormány hivatalbalépése után a Radics-párt subotici vezetői csakugyan állítottak fel bizonyos követeléseket a helyi közigazgatásban való részvételre vonatkozólag, azonban az elmúlt héten Szuboticián járt öt horvát képviselő, akikkel folytatott tanácskozás eredményeképpen a subotici Radics-párt eláll eredeti követeléseitől is és teljesen a kormánypartokra bizza a tisztviselők kinevezését. Valószínű, hogy a tisztviselők kinevezésénél és a subotici kiszélesített tanács kinevezésénél a kormány biztosítani fogja a megfelelő számú helyet a Radics-pártnak.

A Radics-párt körében egyébként arról sem tudnak, hogy Krnjević főtitkár csütörtökön Szubotícára érkezik és a párt vezetőinek sejtelmük sincs arról, hogy honnan származnak ezek a velük kapcsolatban állandóan felbukkanó hírek. Csupán annyit erősített meg informátorunk, hogy a Radics-párt tényleg erőteljesen és sikerrel szervezkedik Szuboticián és környékén és hangsúlyozta azt is, hogy a párt önállóan csak a községi választásokon fog először fellépni, amikor Radicsék reményei szerint erős szerepük fog jutni a községi politikában.

Egykritikusalbumából

Irtá: Baedeker

A ZENESÜKET

Egy ur, aki nem muzsikális, így nyilatkozott tegnap, amikor zenéről beszélünk:

— Goethenek híres mondása: *Es bildet sich ein Talent in der Stille* (Csendben fejlődik a tehetség), úgy látszik — sőt úgy hallatszik —, nem vonatkozik a zenei képességre, amely bizony nem izmosodik csendben, de ellenkezőleg jókora lármával. Mennyi boszuságot kell eltűrni a szenvedő emberiségnek, első sorban a szerencsétlen szomszédoknak, amíg egy ugynevezett »született« vagy »hivatott« és természetesen »isten kegyelméből való« csodagyermek virtuózá vagy csak meghallgatható dilettáns-sá tud fejlődni! S mennyi hamis zongorakalapálást, hegedüccinogást, énekkurtyolást és egyéb hangszerzőrejt kell végigélveznünk, amíg ezekből a »tehetségek«-ből művészek lesznek! Ha ugyan lesznek! Mert e szép reményekre jogosító művésznövendékek közül bizony sokan örökké jóhiszemű műkedvelők maradnak, mások pedig még ennyire se viszik s a publikum szemében (s a fülüknek) csak zenei *Lärmmacher*-ok lesznek, akiknek a zongoraütlegelése s a hegedünyávgása nem egyéb policajelles csendháborításnál. Óh, egy *tehetségmérés*-re volna szükség, amely kétségtelenül meg tudná állapítani, hogy e sok fiatalon gonosztevő közül ki az a néhány, akinél mentő vagy legalább enyhítő körülménynek lehet betudni a hivatottságot. Helyen *talentometer*-nek a birtokában a zeneakadémia igazgatója vagy mérőbizottsága a többinek — a kiknél nem találnak enyhítő körülményeket — megtilthatná, hogy fölösleges

és kellemetlen lármát csináljon. Eljön-e valaha ez a jobb kor?

— Egyelőre semmi kilátás rá, és mi, akik nem rajongunk ezért a lármáért, az u. n. zenekedvelők zsarnoksága alatt nyögünk... A zene, az valami egészen sajátos dolog. Nem kötelező, hogy értsünk hozzá, de szeretni muszáj. Ez szinte becsületkérdés, s a becsületre vigyázni kell. Annál is inkább, mert aki közömbös a zenével szemben vagy éppen fut előle, arról azt mondják, hogy műveletlen barbár s hogy még csak nem is jó ember, — *böse Menschen haben keine Lieder*. Kevesen merik hábevallani, hogy a muzsika terhükre van, s én mindig bámultam Théophile Gautier-t, nem a pompás írásaiért — mert hiszen mások is írtak kitűnő dolgokat —, de a bátorságáért, amellyel ki merette mondani, hogy a zene az ő fülének setöbbsekevesebb mint: *kellemetlen láрма*. S még jobban csodáltam a Laprade különösét, aki egész könyvet, háromszáz oldalnyit, adott ki ezen a harcias címen: *Contre la musique*.

— Laprade urról nem tudok sokat, de Gautier-ről, az *Émaux et Camées* híres szerzőjéről, tudok annyit, hogy semmi-vel se volt rosszabb ember E. Th. A. Hoffmann-nál, aki valóságos bolondja volt a kottának; Rousseau-nál se, aki mindennap foglalkozott hangjegyekkel, s talán Romain Rolland-nál se, aki ez idő szerint — és méltán — a legnagyobb zenekentélyek egyike egész Európában... Nem gondolom, hogy komoly összefüggés van a két dolog, a zenekedvelés és a szívbéli jóság közt, s nem egyszer győződtem meg arról, hogy néha a legkomiszabb embernek csodásan kitűnő hallása és egyéb irigylésreméltó muzsikális tehetsége legyen, míg a legderékabb és legerényesebb férfi (vagy nő) teljesen botfülü. Abból pedig, hogy valaki a cigányért

bomlik, egyáltalában nem lehet teljes biztonsággal jellemének a kifogástalanságára következtetni. Akár az övének, akár a cigányénak.

— Ami engem illet, magamat se tartom rossz embernek. Nem vagyok se irigy, se kegyetlen, s az embertársaimat — bár aligha érdemlik meg — őszintén szeretem. De hát mit csináljak? Akárhogyan erőltetem is meg magam, a muzsikáért nem tudok lelkesedni, mert a fülem közömbös iránta. S ha a párba nem volna már ósdi divat, bizony provokálnám azokat a zenesmökkokat, akik a muzsikális műveletlenségemről a jellemem gonoszságára mernek következtetni. De így el kell tűrnöm, hogy Théophile Gautier meg én szívtelen rossz emberek vagyunk, s az a hisztériás líba a fölöttem való emeleten, aki napról-napra emeli föl fehér de szentségtelen kezét Mozart és Beethoven ellen a rosszszul hangolt zongoráján, s az a lelkiismeretlen siber a szomszéd házában, aki órákhozat vonit az iskolahegedűjén. derék egy emberpár. (Bár kellemék egybe, mert méltók egymáshoz!) Nem tréfálok, kérem. Amit mondok, az Logikus mint a legtökéletesebb zenekompozíció. Ha a zenétlenség rossz jellemre mutat, akkor a muzsika szeretete viszont szívjósságot jelent. *Quod erat demonstrandum*....

— Én mindig csodáltam, hogy ez a »kellemetlen láрма« annyi sok embernek zoigál gyönyörűségére. Vagy talán az okoz nekik oly lelki megnyugvást, hogy ily sok jó ember van a világon? Oktalan optimizmus!... Én volnék a legboldogabb, ha elhihetném, hogy annyi jobbszívű halandót hordoz a hátán a földgolyómbis, mint én vagyok, ahány zenekedvelő és — értő mozog és muzsikál rajta.... Eleinte egyáltalában nem értettem ezt a tömegrajongást, de amlóta többeknek a rábeszélésére hangver-

senyekre járok, kezdem belátni, hogy a zene, ha egy kissé kevesebb zajjal járna, egészen tűrhető szórakozás volna. Sőt a legutóbbi koncerten, beösmérem, fényesen mulattam. Nagyon távol ültem a hangversenyző művésztől, s hegedűjének a hangja a kiválóan rossz akusztikájú nagy termen keresztül alig hallatszott el ama távoli régióig, ahol helyet foglaltam. De amint a fejét mozgatta, a haját lengette, a lábát kifeszítette s a vállát vonogatta, az igen érdekes volt, és én valószínűleg tartottam, hogy jól is hegedült. Mástkülönbén aligha mert volna olyan óriás teremben, ekkora közönség előtt föllépni! A taposásban én is résztvettem, mert van bizalmam az embertársaimhoz (akik között néhány ember is van), s az első sorokban ülöknek a lelkes tetszésnyilatkozatairól föltételeztem, hogy azok őszinték voltak, s azt is elhiszem nekik, hogy értenek a muzsikához és méltányolni tudják a koncertező érdemeit. Ebből is látszik, hogy nem vagyok a legrosszabb ember, pedig nálam kevesebbet a zenéhez már csak a tekenőbéká ért. De ezzel szemben elvárom tőletek, hogy belássátok, miképp azok a polgártársaink, akik zeneértők, nem okvetetlenül tizenhárompróbás jószágú bácsik mind. A nénikről nem is szólva.

— Ha így megegyeztünk, akkor én is zenebarát leszek, s belátom, hogy a muzsikának is van jogosultsága, s hogy azokat, akik értenek hozzá és foglalkoznak vele, ha nem is tartjuk hivatalból csupaszív-lényeknek, közösenháborítással se vádolhatjuk. Mégis, hogy egészen őszinte legyek, jobban szeretem a muzsikusoknál a bélyeggyűjtőket, mert ezeknek (ha bolondabb is, de) csendesebb a szportjuk, s a pepecselésükkel az embertársainknak nem okoznak se boszuságot, se alkalmatlanságot. És aludni is lehet tőlük.

A magyar amnesztia

az októberi forradalomra is vonatkozik

— A magyar Kuria döntése —

Budapestről jelentik: Az októberi forradalom idején, 1918 november 1-én, a frontról visszaözönlő kiskőrösi katonák megtámadták Kiskőrös községét, fegyveresen berontottak a jegyzői hivatalba és ott rátámadtak Ravalló Pál községi jegyzőre és Pongrácz Dénes segédjegyzőre. A katonák a községi jegyzőt összeszurkálták, a segédjegyzőt pedig puskatussal úgy összeverték, hogy a segédjegyző két nap múlva sérüléseibe belehalt.

A kecskeméti ügyészség Csengődy Pál földműves és hat társa ellen vádiratot adott be és a kecskeméti királyi törvényszék Csengődyt öt évi fegyházra, társait pedig 16—16 hónapi börtönre ítélte. A tábla a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Szerdán tárgyalta ezt az ügyet a Kuria, amely úgy döntött, hogy miután e büncselekmény elkövetésére is vonatkozik az első amnesztia-rendelet, az ügy iratait átteszik a koronaügyészséghez.

Bródy Sándor meghalt

Nem tegnap halt meg Bródy Sándor, a szanatórium betegágyán, ahová hosszú hónapokra odaszegte súlyos szivbaja, hanem évekkel ezelőtt, amikor nagyszerű gondolatainak fénye megtört és őszerejének hümusza kopárrá száradt. Azóta parentáljuk szegény Sándor báb, az élet megrokkant művészt, a magyar irodalom kihunyó ragyogását, amely egykori felcsillanásával a mai generáció utjaira világított rá az ócska megszokottságok kódén keresztül. Most, hogy testében is meghalt, úgy rémlenek föl az emlékezet előtt ennek a kivételes embernek bélyeges vonásai, mintha halálának évfordulója volna.

*

Férfikora délpontján, egy vinaros szerelem keserű utóizével a szájában, erőszakosan ki akarta magát tépni az életből. Fegyvert emelt magára és csodálatos véletlen volt, hogy a szívébe röpitett golyó meg nem ölte. Halálosan megcsömörlött a dusan feléje ömlő örömtől, holott duzzadt az egészségtől és a harcbíró energiától. És másfél évtizeddel később, amikor rárohant a biztosan, céljatevesztetlenül pusztító betegség, amikor csak szörnyű kinokat jelentett számára az élet prolongációja, lázadó gyűlölettel állt ellen a halál zsarnokságának.

— Nem akarok meghalni, mert odaát nincs semmi — mondta halálos ágyán fiainak.

A régi Bródy Sándor, akinek férfi-szépségében, hódításaiban és gazdagon termő művészetében az enyészettágadása ujjongott, vágyódott a semmi után. A ronccá omlott Bródy Sándor utolsó pillanataiban is szerelmi himnuszt dadogott az életnek, amellyel valamikor olyan könnyelmű játékot űzött...

*

Faust orvos, Don Quixote kisaszszony, Ezüst kecske, A nap lovagja: kimagasló állomásai annak a regényírói pályának, amellyel Bródy Sándor új csapást vágott a magyar irodalom tradíciójának sűrűjében. A dada, Hőfehérke, Királyidillek, A tanítónő, Timár Liza, Lyon Lea: a régi medréből kilépő magyar dráma megkapó hullámverései. Fehér könyv: az emberek és események figyelésének új szempontjaira rámutató, örökké friss és elsajátíthatatlanul eredeti írások

hatalmas gyűjteménye. Az öregek nem térhetek ki különös zsenijének — ha nem is hivatalos — elismerése elől, a fiatalok büvölnen követték. A mai modern magyar irodalom elevenereje Bródy Sándorban nyilatkozott meg először azzal az ellenállhatatlansággal, amelyet Pintér Jenő bárgyú irodalomtörténeti ítékezése hiába korlátoz a pesti kávéházak közönségére.

*

Az asszony, a kártya és az írás közt oszlott meg Bródy Sándor élet-

imádása. Szabályokat nem tűrt sem életmódjában, sem műveiben. Tudott rajongást kelteni maga iránt, de volt elszántsága ahhoz is, hogy sebeket vágjon mások érzékenységén. Hívei esküdtek rá, ellenségei még haló poraiban is bántják. Hus, vér és ideg volt könyveiben és az emberekkel való érintkezésében is. Ember volt. Halála a magyar irodalom gyásza és nem azoké, akik úgy örködnék a magyar irodalom fajtisztaságán, hogy megtisztítják alkotóképességétől.

Lovagias folytatása lesz a keddi éjszakai parlamenti verekedésnek

Milkovics és Budiszavljevics képviselők Magyarországon párbajt vívnak

Beogradból jelentik: A nemzetgyűlésen kedden éjszaka lejátszódott verekedés epilógusaképpen Milkovics Hasszán muzulmán képviselő megbízottai útján provokálta Budiszavljevics Szrdján Pribicsevics-párti képviselőt, aki Milkovicsot arculütötte. Budiszavljevics a kihívást elfogadta és az ügy lovagias elintézésével Lukinics Edo volt parlamenti elnököt és Popovics Szvetisláv volt közlekedésügyi minisztert biztalmeg. Milkovicsnak Kulenovic

Dzsafér és Preka Nikola a megbízottai.

Mivel az országos törvények a párbajt tiltják, a két ellenfél megbízottai elhatározták, hogy feleik a párbajt Magyarországon fogják megvívni.

A parlamenti incidensnek ez az elintézése nagy feltűnést keltett politikai körökben, mert a szigorú párbajtiltalom miatt a szerb és jugoszláv parlamenti életben teljesen szokatlan a politikai afféreknek párbajjal való befejezése.

E héten engedélyezik a Magyar Párt működését

A belügyminiszter az államtanács döntéséig hatálytalanítja a feloszlató rendeletet

— Dr. Gráber László nyilatkozata —

A Bácsmegyei Napló beogradi munkatársa szerdán dr. Gráber Lászlóhoz, a feloszlott Magyar Párt társelnökéhez, aki a feloszlás ügyében az utóbbi napokban többször járt Beogradban, kérdést intézett, hogy milyen stádiumban van a Magyar Párt ügye. Erre vonatkozóan Gráber dr. a következő nyilatkozatot tette:

— A Magyar Párt legutolsó értekezletén nekem jutott az a megítélt, de nem tulságosan irigyléreméltó feladat, hogy a párt feloszlását elrendelő miniszteri határozat ellen a közigazgatási pört megindítsam és a keresetet az államtanácsnak benyújtsam. A párt feloszlásának foganatosításakor sem Szuboticán, sem Becskereken nem kézbesítették a rendőrhatalóságok a feloszlást elrendelő határozatot, habár azt úgy az országos, mint a bánáti Magyar Párt elnökei határozottan követelték. Kérvényt kellett tehát beadni a szubotici főispánhoz, a torontálmezei alispánhoz és a belügyminiszterhez, amelyben az indokolt irásbeli határozat kiadását sürgettük. Kérvényükre egy hónapon át nem kaptunk választ, mire a kérelmet megújítottuk és hosszú utánjárás után július 15-ikén végre kezünkbe jutott az írásos határozat. A határozatból meglepetéssel vetjük tudomásul, hogy a feloszlást nem valamelyik régi magyar törvényre, illetőleg a párt működésének irredenta irányára alapították, — mint hirtelt — hanem egy 1875-ből és egy 1894-ből keltezett magyar miniszteri rendeletre. Hogy a belügyminisztériumnak a Magyar Párt feloszlását elrendelő határozatát meg lehessen dönteni, elsősorban ki kellett ásnunk a levéltárak homályos zugaiból a két régi magyar miniszteri rendeletet. Tekintettel arra, hogy a múlt rezsim uralma alatt szabadon utazhattam ugyan az északi sarktól a déli sarkig, csak Magyarországra nem te-

hettem be a lábam, a Magyar Párt bánáti kiküldöttjei közül ketten vállalták magukra, hogy a szóbanforgó rendeleteket megszerzik, ami nyolc nap alatt meg is történt. A betiltó végzésben idézett két rendelet tartalmát ismerve beláttam, hogy a kereset megszerkesztéséhez egész csomó olyan történelmi és tárgyi adatra lesz szükségem, melyeket csak a budapesti Nemzeti Múzeum hírlaptárából lehet megszerezni. Felkértem a Torontál és a Bácsmegyei Napló szerkesztőségét, hogy a szükséges adatokat budapesti szerkesztőségeik útján szerezzék meg számomra. Azonban mielőtt még az adatok a maguk teljességében rendelkezésemre álltak volna, bekövetkezett a kormányváltás. Az új belügyminiszternek a Bácsmegyei Naplóban megjelent nyilatkozatából értesültem arról, hogy a belügyminisztérium a Magyar Párt feloszlását elrendelő határozatot revízió alá fogja venni. Pillanatig sem volt kétségem afelől, hogy a belügyminisztert, aki nem tud magyarul és a magyarországi viszonyokat nem ismeri, nem szabad informálatlanul hagynunk, mert hiszen valószínű volt, hogy a referense ugyanaz lesz, aki a feloszlató határozatot a közelmúltban megszövegezte. Hozzáálltam tehát, hogy a kormányelnök, valamint a belügyminiszter részére informatív célra egy aide memoire-t állítsak össze, amelynek nem volt petituma, csupán csak a Magyar Párt feloszlásának alkotmányellenességét volt hivatva bizonyítani. Még el sem készültem a két emlékirattal, amikor a kormányt támogató két politikusként arról az óhajáról értesültem, hogy tőlem és a bánági Magyar Párt elnökétől bizonyos felvilágosításokat kívánnak arról, hogy mik voltak a Magyar Párt feloszlásának előzményei és okai, továbbá, hogy mit tett a magyarországi eddig a jogsérelmek orvoslására és mit szándékozik tenni? Erre gyorsan befejeztem a

két emlékiratot és Beogradba jöttem, hogy a kívánt információkat megadjam. A megbeszélés megkezdése előtt mind a két politikus kijelentette előttem, hogy

a kormány nem hajlandó folytatni elődjének azt a politikáját, amely a lakosság egyes rétegei számára az alkotmányban biztosított szabadságjogok élvezetét csak politikai ellenszolgáltatás fejében akarja lehetővé tenni.

A Magyar Párt működésének visszaállítása teljesen független attól, hogyha majd működését megkezdli, milyen álláspontot fog elfoglalni a kormánnyal szemben. A kívánt információkat megadtam és átnyújtottam a magammal hozott emlékiratokat azzal, hogy sziveskedjenek a miniszterelnökhöz és a belügyminiszterhez eljuttatni. Közöltem a két urral azt is, hogy a határozat megsemmisítése iránti keresetet az államtanácshoz még nem adtuk be, de augusztus 15-ig feltétlenül be fogjuk adni, mert erre kötelez bennünket a párt határozata. De egyébként sem lehet eltekintenünk attól, hogy a magyarságon esett súlyos sérelmet ne bírói ítélet állapítsa meg. Miután azonban az államtanács döntéséig hónapok mulhatnak el, kívánatosnak lelejttem, hogy az államtanács döntésétől függetlenül is a kormány saját intézkedéssel tegye lehetővé a párt működésének folytatását. A velem tárgyaló két ur figyelmeztetett arra, hogy a kormány csak akkor intézkedhet saját hatáskörében, ha a Magyar Párt eláll a közigazgatási pör megindításától, mert a belügyminiszternek nincs jogában az államtanács döntését be sem várva annak hatáskörébe beavatkozni. De ilyen rendelet kiadása veszélyezteti a Magyar Párt kivánságának teljesítését is, hogy az elkövetett jogsérelmet bírói ítélettel orvosoltassék. Az államtanács eljárását szabályozó ügyvitel 44-ik szakasza szerint ugyanis, ha a miniszter kijelenti, hogy a kereset tartalmával egyetért, az államtanácsnak az eljárást meg kell szüntetni ítélethozatal nélkül. Egyedüli megoldásnak ilyen körülmények közt az mutatkozott, hogy a belügyminiszter az államtanácsról szóló törvény 36-ik szakasza alapján a határozat végrehajtását az államtanács ítéletének meghozataláig felfüggeszesse.

Eme törvényszakasz szerint a keresetnek rendszerint nincs halasztó hatálya, a miniszternek azonban jogában áll, a felperes kérelmére a határozat végrehajtását felfüggeszteni, ha ez nem ellenkezik a közérdekkel és ha a határozat végrehajtásából jóvá nem tehető károk nem származnak. Ez a két feltétel a Magyar Párt feloszlása esetében fenforog, mert a közérdekkel ez nemcsak hogy nem ellenkezik, sőt a közérdek azt kívánja, hogy az ország magyar népe a politikai viszonyok nagyjelentőségű változása idején az alkotmányban biztosított véleménynyilvánítást szabadon gyakorolhassa és ha a belügyminiszter határozata érvényben marad, ez később nem is tehető jóvá. Ennek az eljárásnak megvan az az előnye is, hogy a miniszter a határozat felfüggesztéséről az államtanácsot értesíteni tartozik és az államtanács az ügyet soron kívül köteles elintézni.

Miután minden remény megvolt arra, hogy a kormány ehhez az eljárásához hozzá fog járulni, megszerkesztettem a keresetet és azt augusztus 7-ikén benyújtottam az államtanácshoz.

Ebben a keresetben azt kértem, hogy

az államtanács a miniszteri határozatot és az annak alapján foganatosított összes hatósági intézkedéseket mint az alkot-

mány 4-ik és 14-ik szakaszába ütközöket, semmisítse meg.

Egyidejűleg bemutattam a belügy-miniszternek az államtanács tanúsítványát, amely a keresetnek idejében történt benyújtását igazolja és kértem, hogy a törvény 36-ik szakasza alapján függessze fel a határozat végrehajtását és erről az alárendelt hatóságokat értesítse.

A kérvény benyújtására azért volt szükség, mert a határozat felfüggesztése a törvény szerint soha sem rendelhető el hivatalból, hanem csak a felperes kérelmére.

Ennek a kérvénynek a miniszter előreláthatóan legkésőbb egy-két nap múlva helyt fog adni amivel a Magyar Párt szabad működése minden feltétel és korlátozás nélkül biztosítva lesz.

miután az államtanács döntése egy pillanattal sem lehet kétséges.

Az eredmény feletti örömet egy cseppet sem zavarja — fejezte be nyilatkozatát dr. Gráber — hogy a Magyar Párt megbízásának végrehajtása körül kifejtett működésem egyik elvarratomban azt az aggodalmat ébresztette, hogy a magyarság felkínálkozik a kormánynak és a párt működésének szabaddátételét politikai csereberé tárgyává akarja tenni.

Noviszd város

ott akarják hagyni a tisztviselői

Elégedetlenek a fizetésrendezéssel

Noviszadról jelentik: A városi tisztviselők fizetésrendezése ügyében bizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányozására és jayaslattétel végett.

A bizottság havi 400—500 dinárral akarta emelni a tisztviselők fizetését, azonban a megejtett tüzes számításoknál kitűnt, hogy ilyen összegű kiadást a város költségvetése nem bír el és ezért a bizottság — módosítva eredeti tervét, — 150—200 dináros fizetésemelést javasol a közgyűlésnek. A javaslat szerint 1924 év január 1-től visszamenőleg fizetnék ki a tisztviselőknek a fizetéstöbbletet.

A város tisztviselői körében ez a terv nagy elkeseredést keltett. A tisztviselők egy része azzal a tervvel foglalkozik, hogy a fizetésjavítás megszavazása után nyugdíjaztatja magát és kilép a város szolgálatából. Ezeknek a száma harminc-negyven és ha tervüket megvalósítják, ez a város adminisztrációjában nagy zavart fog előidézni.

A rejtélyes rablóvezér

Az állítólagos becskerekai cukorgyári rablógyilkos regényes bűnlajstroma

Beogradból jelentik: A rendőrség hivatalos kommuniké bocsátott ki a becskerekai cukorgyári gyilkosság elkövetésével gyanúsított Zseidlik Ferenc gyári munkás kihallgatásáról. A rendőrségi jelentésben az a legérdekesebb, hogy egyetlen szóval sem emlékezik meg a becskerekai gyilkosságról, hanem ehelyett egész sereg más bűncselekmény — rablások és gyilkosságok — értelmi szerzőségével vádolja meg Zseidliket.

Zseidlik, a kissé fantasztikusan hangzó rendőrségi jelentés szerint három évvel ezelőtt rablóbandát alakított, amely a Vajdaságban rablások és gyilkosságok egész sorozatát követte el. Bevallotta, hogy 1921-ben Nagytorákon ő és bandája rabolta ki Paskucz Iván földmivest, aki akkoriban tért haza Amerikából. Ugyanebben az évben kirabolták és meggyilkolták Farkasdinban Markov Zsiva földmivest. Szárcsán kirabolták és agyba-főbe verték Petrovics István gazdálkodót, továbbá ugyanazon az éjszakán Zsivojin Jovánt, aki akkor tért vissza Amerikából. A nála levő ezer-

nyolcszáz dollárt és ötszáz dinárt a rablók elosztották maguk közt. Román-écskán kirabolták Braun Mór gabonakereskedőt, akitől hatezeröttszáz dinárt és ékszereket vettek el. Begaszentgyörgyön harminchatezer dinárt raboltak ékszereken kívül Kátics Tinó gazdálkodótól. Kenderespusztán, Lázárföld mellett Krém János földmivest fosztották ki, majd ugyanott kirabolták Stollwenz János gazdálkodót. Végül Nagytorákon huszonegyezer dinárt vettek el Székes Andrástól.

Ahból a körülményből, hogy Zseidlik bűnlajstromának felsorolásából kimaradt a becskerekai gyilkosság, amelynek elkövetését pedig bevallotta a nyomozó hatósági közegek előtt, arra lehet következtetni — ami már eleinte is valószínűnek látszott —, hogy Brüll pénztáros meggyilkolásához Zseidliknek semmi köze sem volt. Hogy mi oka volt Zseidliknek magára venni a becskerekai gyilkosságot, az teljesen megmagyarázhatatlan; mindenesetre újabb valóságai éppoly kétségesek, mint az első.

Rablók közgyűlése

Meghalt az arnauták leghiresebb bandavezére

Julius közepén — mint annak idején már megirtuk — a Bajram-ünnep idején hivatalan vendégek érkeztek Albániából Kosovóba. Azem Bejta albán bandavezér, a hírhedt »drenicai cár« jelent meg csapataival Galica, Dubovci, Liubovci és Mikusinski falvakban, ahová — abban a hiszomben, hogy biztonságban érezhetik magukat hatóságainktól — az albán rablóbandákat gyűlésre hívták össze. A négy faluban így több mint 700 rabló gyűlt össze. Spasojevics Jován kosovói főispánnak jelentették a gyűlés tervét, aki erre katonaságot és csendőrséget hívott segítségül, hogy a falvakat megtisztítsa. Kosovska-Mitrovicáról és Vučitnicáról gyalogság, csendőrség és tüzérség indult el július hó 14-én, hogy bekerítsék a veszélyeztetett falvakat. Tizenkét katona néhány fölfegyverzett paraszt kíséretében mint parlamentárek megközelítették azt a házat, ahol Azem Bejta tartózkodott, de puskatűzzel fogadták őket. Erre a katonaság azonnal támadásba ment át, tüzérségi tüztől támogatva.

A pokoli tűzben az albán rablók megkisérelték, hogy a katonai vonalon keresztül törjenek, azonban minden ilyenirányú kísérletük kudarcot vallott. A tüzérség több házat

összelőtt és a harctéren több mint hatszáz albán rabló elesett, a katonák közül pedig tizenkét ujonc esett a harcra áldozatul.

Most — mint Szarajevóból jelentik — a bosnyák mitrovicai rendőrség megbízható értesülése szerint Azem Bejta egy albán határmenti faluban meghalt és holttestét hível Albániába szállították.

A jelentés szerint Azem Bejta a Galica községben lefolyt véres harcban súlyosan megsebesült és bandájának tagjai az ütközet után az albán határ melletti Rocselje arnauta községbe szállították. Itt olyan titokban helyezték el, hogy néhány bizalmas híven kívül, a faluban senki sem tudta, hogy a bandavezér ott tartózkodik. Óvatosságból nem mertek orvost sem hívni a súlyos sebesülthöz, hanem primitív módon ők maguk kezelték a beteget. Azem Bejta vérmérgezést kapott és pénteken meghalt. Halála előtt azt kérte hivatól, hogy holttestét Albániában temessék el és átkot mondott valamennyi arnautára, ha ezt a kívánságát nem teljesítik. Pénteken, öt nappal halála után, az arnauták a holttestet valóban átszállították Albániába, ahol hétfőn nagy ünnepek mellett temették el az arnauták leghiresebb bandavezérét.

Novemberben új konferencia lesz Párisban

A Ruhr-vidék kiűritésének időpontjáról külön tárgyalnak a francia, belga és német miniszterelnökök

Londonból jelentik: A londoni konferencia befejezése előtt mindenképp előtérbe kerül a Ruhr-terület katonai kiűritésének kérdése. Figyelemre méltó, hogy a »Times«, a konzervatív-párt ama szárnyának lapja, amely szoros kapcsolatban áll az angol nehéziparral, mai vezércikkében lándzsát tör a milőbbi kiűrités mellett.

A lap szerint, ha a kiűrités kérdését nem rendezik, akkor a Dawes-terv a levegőben függ és a konferencia meghiusulásra van kárhóztatva.

A cikk fejtegetéseinek a konkluziója az, hogy a szövetségeseknek nincs joguk a katonai kiűrités fejében ellenszolgáltatásokat követelni Németországtól.

A Daily Telegraph belga forrásból jelenti, hogy Herriot kedden hosszasan tárgyalta Theunis miniszterelnökkel és a tárgyalások folyamán megállapodtak, hogy tanácskozásra hívják meg a német delegációt. A Marx kancellárhoz intézett meghívón a következő tárgysorozat szerepel:

1. A Ruhr-terület katonai kiűritésének határideje.
2. A katonai ellenőrzés Németországban.
3. Az anyagszállítások.
4. A német-francia és a német-belga kereskedelmi szerződés irányelveinek megvitatása.

Elfogadták a bizottsági javaslatokat

A konferencia kedden délután négy órakor teljes ülést tartott, a

még egy teljes ülésre lesz szükség, egy nemzetközi zárülésre s aztán dolgunkat jól elvégezvén, elszéledhetünk.

A Havas-ügynökség jelentése szerint Macdonald miniszterelnök Clementel francia pénzügyminiszter indítványára elvben csatlakozott ahhoz a felfogáshoz, amelyet egyébként Poincaréhoz már februárban intézett levelében is elismer, hogy a jóvátételi kérdés szoros kapcsolatban áll a szövetségi adósságok rendezésének kérdésével.

A szövetségi adósságok rendezésére összehívott konferenciát a Dawes-tervezet végrehajtása után nyomban, előreláthatólag november végén tartanák meg Párisban.

Az Ere Nouvelle cikkében dilettantizmussal vádolja Herriot-t. Elismeri ugyan, hogy a Ruhr-terület katonai kiűritése kérdésének tisztázása előtt a londoni konferenciát nem fejezhetik be, azonban ez a körülmény mégis a konferencia sikeretelenségét jelenti.

Másfélmillió dináros betörés

a kikindai főgimnáziumban

Két gimnazista kifosztotta az iskola szertárait és a tanári könyvtárt

A kikindai rendőrség, a főgimnázium igazgatóságának feljelentésére, már hónapok óta nyomozott egy vakmerő betörőbanda után, amely a főgimnázium értékes szertárait és könyvtárát, csaknem teljesen kifosztotta. A rendőrség azonban a legnagyobb buzgalom mellett sem tudott a betörők nyomára jutni, akik oly óvatosan végezték munkájukat, hogy a legcsekélyebb áruló jelet sem hagytak maguk után. Számítlan előállítás történt minden eredmény nélkül és már-már holtpontra jutott a nyomozás, amikor — mint Kikindáról jelentik — a véletlen segítségével sikerült leleplezni a betörő bandát.

Gimnazista betörők

A kitartó nyomozás szenzációs eredménnyel végződött. A detektívek ugyanis, akik állandóan megfigyelés alatt tartották a főgimnázium környékét, az elmúlt éjszakák egyikén két fiatalembert fogtak el, amint csomagokkal távozni akartak a gimnázium épületéből. A fiatalembereket előállították a rendőrségre, ahol Sztojakovics bűnügyi rendőrkapitány nyomban megkezdte kihallgatásukat. Az igazoltatás folyamán kiderült, hogy mindketten a főgimnázium tanulói közé tartoznak, egyikük ötödikes, a másik pedig hatodikos gimnazista, tekintélyes és jómódu kikindai szülők gyermekei.

Kihallgatásuk alkalmával beismerték, hogy a gimnáziumban történt betöréseket ők követték el és másfél év óta állandóan lopkodták a szertárok felszereléseit, valamint a tanári könyvtárt. Kihallgatásuk több napon át folyt, amíg a rendőrség teljesen összeállithatta a betörő-diákok bűnlajstromát és megállapíthatta a betörésből származó kár nagyságát.

Mit lehet tanulni a moziban?

A diákok azzal kezdtek vallomásukat, hogy mozikban látott detektívfilmek hatása alatt tértek a züllés útjára. Szenvedélyes mozilátogatók voltak, különösen a detektív- és kalandor-filmeket kedvelték és míg eleinte csak szórakozásból jártak a mozielőadásokra, utóbb már csupán azért, hogy a lepedőre vetített betörő-trükkökből tanuljanak. Azután elmondották, hogy másfél évvel ezelőtt érlelődött meg bennük az a terv, hogy megpróbálkoznak a gimnázium kifosztásával. Alkulcsot csináltak és egy éjjel behatoltak az épület fizika-szertárába, ahonnan az értékes felszerelést elvitték. A si-

ker arra indította őket, hogy többször is betörjenek az épületbe és így másfél év alatt valamennyi szertár felszerelését ellopták, azonkívül a tanári könyvtár tekintélyes részét is magukkal vitték.

A betörésből származó holmikat — mint beismerték — legnagyobb részben Becskereken és Szentán értékesítették, ahol több orgazdával állottak állandó összeköttetésben.

Egy szobára való lopott holmi

A rendőrség a diákok kihallgatása után házkutatást tartott lakásukon. A házkutatás alkalmával egy egész szobát megtöltő lopott holmikat találtak, értékes kísérleti eszközöket, ritka növénygyűjteményeket, több könyvritkaságot és hatvan ezer dinár értékű higanyt. Az elloptott holmik értéke meghaladja a másfél millió dinárt.

A rendőrség most erélyes nyomozást indított az orgazdák kézrekerítésére is. A korán megtévedt fiatalok betörőket átadták a kiskorúak bíróságának.

Olasz sajtótámadás a kisantant ellen

„A kisantant megszűnt élni”

Rómából jelentik: A prágai konferencia előtt a római félhivatalos *La Tribuna* cikket közölt, mely szerint a kisantant rövid, de annál eredménytelenebb élet után kimult. Erre a cikkre felelt a *Prager Presse*, cáfolva a római félhivatalos állítását.

Most élesen vág vissza a *La Tribuna* a prágai újságnak, amelyben újlag megerősíti mindazt, amit előzetesen írt, megemlítve többek között, hogy a három prágai ülés után közzétett üres nyilatkozatok az általuk kijelentett tényeken semmit sem változtatnak. Majd így folytatja:

— Amikor fentartjuk, hogy a kisantant oly gyökeres átalakuláson ment keresztül, amely teljesen kétségesé teszi, hogy egyáltalán még létezne, ezzel leszögezni óhajtottuk azt a tényt, hogy a kisantant, mely három hatalom szövetsége: a csehszlovákoké, jugoszlávoké és a románoké, mint ilyen megszűnt élni, hogy a helyét egy egyszerű csehszlovák-jugoszláv szövetségnek adja át.

— Ha amimegállapodásunk rosszul esett Prágában, azt tulajdonítsák annak a körülménynek, hogy Benes nemzetközi presztízsét nagyrészt a kisantant alapította. A kisantant megszűnt Romániára nézve bármilyen legcsekélyebb hasznát is képviselni azon a napon, amelyen a magyar veszedelem elmúlt. Románia átlátta, mennyivel nagyobb jelentőségű rá nézve az orosz kérdés. Benes megkísérelte ugyan Prágában a besszarábiai kérdés áthidalását, ezt a kísérletet azonban Duca azzal utasította vissza, hogy ez Romániának a belügye. Azok után pedig, hogy velünk együtt a *Manchester Guardian* és a *Prager Tagblatt* és számtalan más európai újság szintén nyíltan megírták, hogy a kisantant létjogosultsága megszűnt, nem teszünk mást, mint tisztán csak a letagadhatatlan tények egyszerű megállapítására szorítkozunk.

A római újság ezután idézi Nincsis nyilatkozatát, mely szerint az S. H. S. királyság csak egy bolgár vagy magyar támadás esetén lépne közbe, az orosz-román konfliktusnál azonban jóindulatu semlegesek maradnának.

A *La Tribuna* cikke politikai körökben nagy feltűnést keltett, mert a lap a kormányhoz nagyon közel áll és magának Mussolininak személyes újságja.

CIRKUSZ

Az eltávozás művészete

Persze hogy művészet, nem is olyan tréfadolog az! Tudok egy régi zsurról, amely reggel hatig tartott. Az asszonyok közül senki se akart előbb elmenni, mert félt, hogy megnyelvelik a többiek. Isten a megmondhatója, hogyan oszlottak mégis széjjel.

Egy másik zsurról szól, hogy a ténfergő ifju megszólítja a mellékteremben bóbiskáló öreg urat.

— Szörnyen unalmas ez a társaság!

— Nekem mondja?

— Gyerünk, tatám, szökjünk meg.

— Magának könnyű, fiatal barátom, azt teheti, amit akar. De én vagyok a házigazda.

Ezek se tudnak eltávozni, én azonban most a nehezen mozdítható asszonyokról akarok csevegni, mert az elmondaná Krisztus kinszenvedéseit is, ha véletlenül nem hallottál volna még róla.

— Csak pár szóra jöttem, drágám, ne is kínálj, mert nem illeik le, (leül), anynyi a dolgom, hogy azt se tudom, hol a fejem, tudom, te is el vagy foglalva, borzasztó is, mennyi ott a munka, ahol gyerek van, de megyek már, épp csak beugrottam, (leszedi a kalapját, meg a keztyűjét), jaj, künn voltam a piacon, na, mit szólsz ahhoz a borzasztó drágasághoz, majd elajultam; hogy azt mondd, éppen nagymosásod van, én nálam a múlt héten volt, mondtam is a mosónénnek, ne pazarolja a szappant, mert abból a rongyos fixből, amit kapunk, nem lehet rugdalózni....

Közben a cseléd megerit, hazajön a családfő, a gyerekek, az egy-szóra beugró vendég még mindig beszél, épp a sógorát meséli, aki tavaly nősült Bivalyfüreden, de nem a Tinkát vette el, hanem a Tercsit, pedig — ugy-e — mindenki azt hitte, hogy bolondul a Tinka után, igaz is, te nem ismered őket, na jó, akkor aztán jön a postamesternő, aki most ment férjhez másodsor, az egész komédia, ilyet még nem hallottál....

Észreveszi, hogy a gyerekek megettek az asztalra adott kenyeret, hirtelen nagyot kiált.

— Jaj, félkettő, az uram már otthon lesz, szaladjok. Majd gyere fel, elmesélem a postamesternőt.

A háziasszony kikíséri, de csak félóra múlva tér meg a lépcsőházból. Addig tartott a bucsuzkodás, pedig a postamesternét el se mondta.

Van egy típus, amely azzal kezd.

— Talán zavarlak.

— Oh, kérlek, van néhány szabad percem.

Ezzel az engedékenységgel aztán rabságba esett. Előveszi hát a babonát, hadd lássuk, csakugyan vannak-e titokzatos nők, akaratátvitel? Összeszorítja az öklét és magában szigorúan mondja, amint azt a okkult tudományokban tanulta.

— Én most parancsolom neked, hogy kelj föl, hallod-e, kelj föl, a-ka-rom, mozdulj, fel a testtel, menj innen, gyorsan, a fe-né-be, hallod-e, menj, a-ka-rom....

Nézi mereven az okvetetlenkedőt, szeretné szuggérálni, hipnotizálni, de semmi eredmény. Humbug az egész. Akivel nem született együtt a távozás művészete, annak lehet (halkan, magadban) beszélni száz évig is. Amig magától nem megy s mélyen mellőzi más dolgát, idejét, addig megbukott az okkultizmus.

— Kérlek, nem akarom a drága idődet elrabolni, mondja a vendéglátó. (Értjük? Nem a vendég mondja, hanem a meglátogatott.)

A sokidejű azonban rácsófol.

— Oh, kérlek, sose aggódj. Ráérek.

A hivatalos életben sokat tehet ilyenkor egy intelligens szolgáló. Öt perc múlva benyit s azt mondja....

— A polgármester ur kéretil....

Vagy azzal érvel:

— Az ülés már megkezdődött, a te-

kintetes urat várják.

Tudok olyan emberről, akit épp délen tartóztat fel napra-nap a tisztelője. Itt egyben van a lakás a hivattal, kellő időben benyit hát valaki a családból.

— Az asztalon a leves, tessék ebédelni jönni.

A házigazda mosolyogva áll fel:

— Megbocsájtasz, de az asszony népelem nem lehet tréfálni Szervusz.

Azt hiszem, sose lehet kiérteni ezt a tipust. Hányan olvassák el majd jelen soraimat is, keresve, hogy vajjon melyik ismerősükre vonatkozik. Aztán hányan vannak, akik a közéletből se tudnak szépen, finoman, kellő időben visszavonulni! Megvárják, amíg figyelmeztetik őket, hogy tálalva van. Tudniillik másnak. Bob.

Vitriolmerénylet

egy egész család ellen

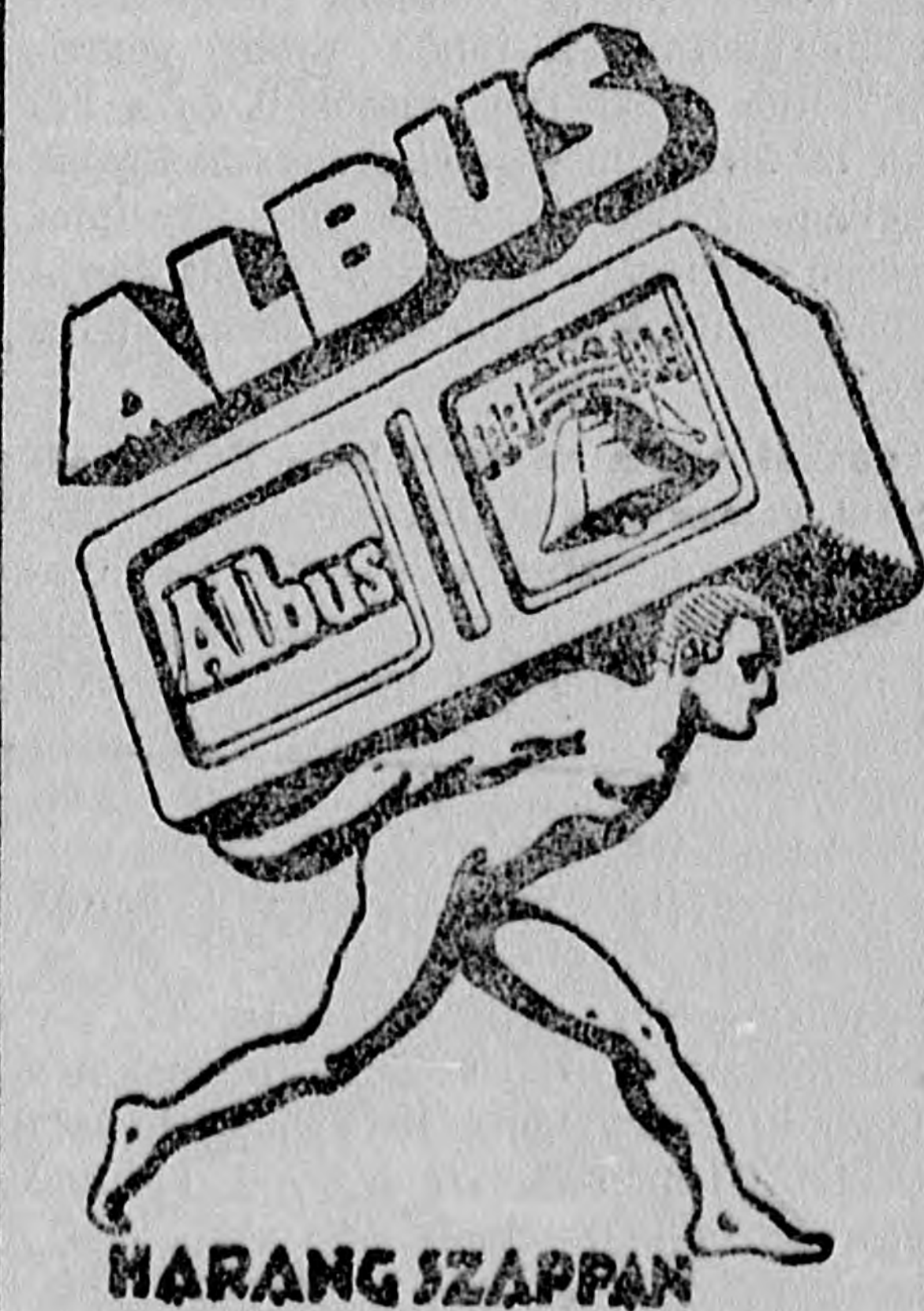
Szerelmi dráma Kispesten

Budapestről jelentik: Balog Ferenc huszonhétéves géplakatos évekkal ezelőtt vőlegénye volt Plasek Mariska huszonkét éves kispesti manikűrös-kisasszony. A leány később egyik ismert budapesti manikürszalonba került s ettől fogva elhidegült a viszony a fiatalok közt. Két évvel ezelőtt a leány visszavonta a jegygyűrűt Balognak, ettől fogva megszakadt köztük az érintkezés. A leány azonban nem tudott feledni és bosszúállással fenyegette meg nemcsak a leányt, hanem családját is. Emiatt Plasekék föl is jelentették Baloghot a kispesti rendőrkapitányságon életveszélyes fenyegetés miatt, az eljárás azonban eredménytelen maradt, mert Balogh Bécsbe szökött. Ezután is állandóan jött tőle hol szóbeli üzenet, hol levél és állandóan fenyegette továbbra is a leányt és családtagjait.

Kedden korán reggel váratlanul megjelent Plasekék kispesti házában Balogh Ferenc és kezében literes üveget tartott. Mikor megpillantották, valamennyien megrémültek és nem is akarták beengedni a lakásba. A hatalmas erejű ember erre erőszakkal furakodott be a lakásba és rákiáltott a leányra:

— Mariska! Gyere azonnal hozzám, vagy leszámolok veled.

Plasek Mariska erre ijedtében segítségért sikoltzott, amin Balogh úgy földühödött, hogy az üveg tartalmát nagyrészt a leányra öntötte. A leány rögtön összeesett, mert mint kiderült, az üvegben vitriol volt és borzalmas égési sebeket okozott. Erre Plaseknek, továbbá tizenhét éves Pál nevű fia és a tizenhároméves Katalin rávetették magukat a dühöngő emberre, hogy megfékezzék. Erre Balogh az üveg megmaradt tartalmát ezekre öntötte. Valamennyien súlyos égési sebeket szenvedtek. Balogh elmenekült, de később önként jelentkezett a rendőrségen.

Ezt használja minden háziasszony!

HIREK

— Német lap Beogradban. Beogradból jelentik: Október 1-én „Beograder Tagblatt” címen német politikai napilap fog megindulni Beogradban. Szerkesztője Mautner Sándor lesz és direktora Barna Sándor, a Bécsi Magyar Újság volt igazgatója.

— A noviszádi választók statisztikája. Noviszádról jelentik: A városi főjegyzői hivatal most készült el a noviszádi választók statisztikájának összeállításával. Eszerint a választók száma 5981. Ebben a nemzetiségi választók száma 1200. Tavaly az összes választók száma 3481 volt. A szaporulat tehát 2500.

— A vajdasági demokrata-párt lapot indít. Noviszádról jelentik: A Davidovics-párt elhatározta, hogy „Narodna Sloga” címen hetilapot ad ki, amely hetenként kétszer fog megjelenni. A lap szerkesztője Szávics Mirko noviszádi újságíró lesz.

— Esperantó vilákkongresszus Bécsben. Bécsből jelentik: Hainisch szövetségi elnök elnöklelte alatt szerdán nyílt meg Bécsben az esperantó vilákkongresszus, amelyen negyven ország képviselőjében négyezer résztvevő jelent meg. Ezzel párhuzamosan az egyetemi esperantó-egyletek is kongresszust tartanak, amelynek tárgya a főiskolai esperantó világszövetség megalakítása. Az esperantisták követelik, hogy az esperantót a közép- és felsőbb iskolákban kötelező tantárgyként kezeljék. Szerdán leplezték le Bécsben Zamenhof-nak, az esperantó-nyelv megalapítójának emléktábláját.

— Eltűnt kőműves. Noviszádról jelentik: Horváth Antal kőműves felesége följelentést tett a rendőrségen, hogy a férje öt héttel ezelőtt elment hazulról és azóta nyomtalanul eltűnt. Az asszony attól tart, hogy az ura öngyilkos lett, mert már hosszabb idő óta nem tudott munkát kapni és ezért buskomor lett.

— Szőlőtermelők ankétje. A Szőlészeti és Borászati Felügyelőség közli, hogy a földmívelésügyi minisztérium kívánságára még az őszi szüret előtt Beogradban, a földmívelésügyi minisztérium helyiségében a bortermelők és bornagykereskedők részvételével ankétot fognak tartani, ahol az érdeklődők úgy a szőlőtermelésre, mint a borkivitelre vonatkozó kívánságaikat előadhatják. Akik ezen az ankéton megjelenni óhajtanak, jelentsék ezt be levélben vagy személyesen a szubotícai Szőlészeti és Borászati Felügyelőségnek lehetőleg augusztus 15-ig. (Vinogradsko Nadzornistvo za B. B. Városháza épület III. emelet 181. szám).

— Törvényjavaslat az elmebajosok és gonosztevők meddővé tételéről. Berlinből jelentik: A hesseni országgyűlésen a német nacionalisták indítványára határozatot fogadtak el, hogy a szász mintá szerint küldjön átiratot az országgyűlés a német birodalmi tanácshoz és a birodalmi kormányhoz, hogy a birodalmi büntető törvénykönyvben megfelelő rendelkezést tegyen gyógyíthatatlan elmebajosok, egynémely elmebajban szenvedők és gonosztevők meddővé tételére céljából.

— Oroszokat nem engednek be Svájcba. Zürichből jelentik: A svájci szövetségi tanács rendeletet bocsájtott ki, amely szerint orosz állampolgárnak semmi körülmények közt nem engedhető meg a Svájcba való beutazás.

— Felhívás. A Baranyai Menekültek Szervezetének szubotícai kerületi vezetősége felhívja a kerületben tartózkodó összes menekülteket, azokat is, akik ezideig még nem jelentkeztek, hogy saját érdekében augusztus 15-én, pénteken és 17-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Mozdony vendéglőben levő egyesületi helyiségben jelenjenek meg.

— **A nevelőnő tíz öngyilkossági kísérlete.** Nagyváradról jelentik: *Pusche Mária* német nevelőnő néhány nappal ezelőtt gyufaoldatot ivott. Felgyógyulása után a közközhízből átkisérték a rendőrségre, mert a huszonkétéves leány az utóbbi két év alatt kilenc öngyilkossági kísérletet követett el. A rendőrségen *Pusche Mária* ígéretet tett arra, hogy végleg lemond sötét szándéka megvalósításáról, azonban már másnap zsirszódát ivott. A szerencsétlen nő tizedik próbálkozása alighanem eredménnyel fog járni, mert az orvosok véleménye szerint kevés remény van *Pusche Mária* felgyógyulásához.

— **„A ló csokolása tilos.”** Newyorkból jelentik: *Epinaridot*, a kitűnő francia versenyparipát, amely Európában a tenyésztés csodái közé tartozik, áthozták Amerikába. A francia paripa nemcsak sportkörökben keltett szenzációt, hanem társadalmi lázt idézett elő mindenütt, ahol megfordult. A lovat mindenütt becézték, különösen a nők, akik annyira magukon kívül voltak az elragadtatástól, hogy állandóan csókokkal borították *Epinarid* nyakát és fejét. Ezt a rossz helyen alkalmazott gyöngédséget a tréner végre megunt. Táblát akasztott ki a ló boxára a következő szöveggel: „A ló csokolása tilos.”

— **Eljegyzés.** *Butordec Mihály* szuboticali rendőrségi tisztviselő eljegyezte *Pasza Mariskát* Csuzáról.

— **Elrabolt egy haldokló asszonyt.** Nagyváradról jelentik: *Pungó László* nyárlói lakos haldokló feleségét hétfőn délután, amikor a férfi nem tartózkodott otthon, *Deli Péter* aknamezői földműves elrabolta a betegágyból és a vállára kapva elvitte a szomszéd faluban lévő lakására. Az asszony még aznap éjjel meghalt. *Deli*, amikor a csendőrök le tartóztatták, azt vallotta, hogy azért szállította el az asszonyt hazuról, mert azt hitte, ha nála hal meg, akkor ő örökli majd *Pungóné* négy holdas birtokát.

— **Eljegyzés.** *Eppinger Pannika* és *Schönfeld Hugo* (Novisad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A verbászi kiállítás egyik látványosságát a *Bernold Silvester* (Novisad) Jugoszlávia legrégibb s legnagyobb redőny- s vasárugyárának pavillonja volt. A *Bernold Silvester*-féle redőnygyárat Novisadon 1885-ben alapították és tulajdonosaik hozzáértése s szorgalma folytán a kis kezdetből hatalmas gyárrá fejlődött s ma már gyártmányai a világvásáron is első helyen vannak. Gyártmányai: redőnyök acélból, esslingeni fából, továbbá zsaluablakok és vászonrölkök, teherfelvonók, melyek épügy elismertek s kedveltek, mint a gyár egyéb épület- és műlakatosai, a stíriai acélemezredőnyök, melyek elsőrendű gőzölt hársfából készülnek, nem pedig puhafából. A gyár bármely vaszerkezetű tárgyat a legpontosabban, leggyorsabban s leghatározottabban készíti. Külön tervezőosztálya a legkényesebb igényeket is kielégíti. A kiállításon a cég főnöke, *Bernold Silvester*, *Kulovec* miniszternek és *Szavicz* államtitkárnak elmagyarázta a gyár kiállított gyártmányait, akik a látottak felett a legnagyobb megelégedésüknek adták kifejezést, gratulálva a gyár főnökének, hogy ily hatalmas, modern iparteleppel gazdagítja a jugoszláv gyáripárt.

— **Károly király naplója a husvéti pucsról.** Bécsből jelentik: Károly exkirály az emlékezetes husvét királypucss minden aprólékos eseményét annak idején feljegyezte, majd később luzerni számkivetésében tollba mondta báró *Werkmann*nak. Zita is feljegyezte élményeit s azok is össze vannak gyűjtve. Egy müncheni könyvkiadóvállalat már nyomtatja Károly naplóját, amely luxuskiadásban még ez évben meg fog jelenni számozott példányokban, kizárólag az aláírók számára.

Justh Gyula novisadi írógép és írógép-telkékek szaküzletének noviverbászi kiállítását *Kulovec* miniszter és *Szavicz* államtitkár megtekintették és elismerésüket fejezték ki a cég főnökének.

— **Az osztrák köztársasági elnök, az osztrák miniszterek és képviselők új fizetése.** Bécsből jelentik: Az állami szanálási törvény keretei között megállapított új tisztviselői fizetési szabályzat szerint az osztrák nemzeti tanács tagjának évi javadalmazása 74.9 millió, ami egyenlő 5200 aranykoronával, a szövetségstanács tagjának évente 37.5 millió (2500 aranykorona) jár, a nemzeti tanács elnökének évi fizetése 124.3 millió (8632 aranykorona), a szövetségi elnöké 513.2 millió (35.640 aranykorona), a szövetségi kancelláré 256.6 millió (17.820 aranykorona), az egyes minisztereké 221.6 millió (15.388 aranykorona), a tartományi főnököké egyenként 160.7 millió (11.160 aranykorona). A fizetési reformtörvény értelmében megmarad a lakás természetben, a hivatali autó, a vasuti szabadjegy és az adómentesség.

— **Törökországban megszüntetik a többnőjűséget.** Az angorai alkotmányozó nemzetgyűlés megszavazta a törvényjavaslatot a többnőjűség eltörléséről és a háremek megszüntetéséről. Igaz ugyan, hogy a legtöbb török már eddig is csak egynejtű volt, egynél több feleséget már legfeljebb csak minden huszadik török tartott, de így is gondot okozhat, hogy mi lesz már most a második, harmadik sőt többi feleségekkel?

Dr. Abelsberg Pál, a fül-, orr- és torokbetegségek specialista orvosa, ezideig a bécsi és berlini tud. egyet. klinikáknak volt specialista orvosa, rendelését megkezdte. Subotica, Pašičeva ulica 8. a gőzfűdő mellett.

Dr. Tabakovits György ügyvédi irodáját 1924 augusztus 1-étől Novisad, Željeznička ulica 78. szám alatt egyedül folytatja. Telefon 228.

Artisztikus gyermekfényképek Reményi-nél

SPORT

Slavia (Szarajevó)—SzMTC 2:1 (1:0). A bácskai körúton levő szarajevói csapat szerdán délután Szubotican vendégcsapatot, ahol az SzMTC csapatával mérkőzött. A vendégcsapat szép stílusos futballt játszik, azonban tudásban nem mulja felül az elsőrendű szuboticali csapatokat. A csapat legtehetségesebb része a csatársor, amely a kapuk előtt rendkívül veszélyes. A támadásokban gyors és energikus. A mérkőzés szép mezőnyjátékkal kezdődött, majd a Slavia támadásba ment. *Beretka* kornervonalnál kezelte, mire a bíró hibásan tizenegyet ítélt, amit *Polacsek* góllá értékesített. Gól után az Sz. M. T. C. kísérletet tett a kiegyenlítésre. Lassanként felnyomult ellenfele kapujáig, azonban a támadásokat biztosan szerelte a védelem. A félidő további részében szép mezőnyjáték volt. A második félidő szintén Slavia támadással kezdődött. *Krézics* balszélső a háttérdek közül kiszökött és néhány méterrel védhetetlen gólt lőtt. Ezután rövid ideig az SzMTC volt frontban. Béres egy alkalmas helyzetet kihasználva, a labdát gólból lötte, azonban a bíró ofside miatt nem ítélte meg. Újabb Slavia támadás következett eredménytelenül. A félidő utolsó perceiben *Kolter* (SzMTC) kiszökött és a bal bekk hibájából megszerezte a szuboticaliak egyetlen gólját. A mérkőzést *Sztipics* (Bácska) elnözőn vezette. A szarajevói csapat csütörtökön délután a Sand-dal fog mérkőzni.

Százket atléta nevezett be a Bácska atlétikai versenyére. A Bácska — mint közöltük — augusztus 15-én atlétikai versenyt rendez zombori-uti sportpályáján. Az érdekesnek ígérkező versenyre százket atléta nevezett be a szuboticali alszövetség területéről. Az egyes számokra a következő nevezések történtek: 100 m. síkfutásra 14 atléta, magasugrásra 8, kerékpárversenyre 13, sulydobásra 10, 60 m. labdavezetésre 5, diszkoszdobásra 11, 200 m. síkfutásra 11, 100 méteres (junior) síkfutásra 9, távolugrásra 10, 400 m. futásra 11, 44×100 m. stafétára a Sand, Ferrum, Sloga, Szombori Sport, Sz. M. T. C., Szuboticali Sport és Bácska A) és B) csapata nevezett be. Az 1500 m. síkfutásra

14 nevezés történt, míg a kötélhuzásban négy egyesület vesz részt. Összesen 102 atléta indul. A verseny délután 3 órakor kezdődik. A kerékpárversenyzők a Bácska pályán startolnak és a zombori-uton végig, a Székely és *Vujkovic* üzlete előtt a Vas Ádám-féle vendéglő felé haladva a szegedi-uti Radonovácig haladnak, ahol fordulnak a pályára, ahol még egy kör után jutnak célhoz. A kerékpárverseny második helyezettjének *Engl Adolf* kerékpár-üzlete értékes díjat ajánlott fel.

A szuboticali alszövetség másodosztályú B. válogatott csapata Becskereken. A szuboticali alszövetség másodosztályú B. válogatott csapata augusztus 15. és 16. Becskereken mérkőzik. A szuboticali válogatott csapatba a következő játékosokat állították be: *Erleman, Katanics, Hilke, Kalemics, Rónai, Dél, Spitzer, Sekulics Szép, Feiter, Pollák, Hirman, Chován, Schaller, Rankov és Sonentfeld.* A csapat 14-én csütörtökön este indul Szubotican. Az alszövetség felhívja a vidéken tartózkodó játékosokat, hogy 14-én indulás előtt feltétlenül jelentkezzenek Szubotican.

Professzionista box-szövetség alakult Budapesten. Budapestről jelentik: Szerdán megalakult a magyar professzionista box-szövetség. Elnökök: *Koszó István* belügyi államtitkár és *Tatich Péter*. A szövetség neve: Hivatásos Boxolók Országos Szövetsége. Az ünnepélyes megnyitó ülés augusztus 31-én lesz Budapesten.

A német olimpiász. Berlinben most vasárnap rendezték meg uszásban és atlétikában a birodalmi bajnoki versenyeket. A viadalt különös érdeklődés kísérte, mert a német sport ez alkalommal akarta megmutatni, hogy milyen csonka volt a párisi olimpiász Németország nélkül. A rossz időjárás miatt csak félig sikerült ez a demonstráció a németeknek. Az uszóversenyeken kitűnő időket értek el a német uszók, az atlétikai versenyen azonban — részben a rossz, felázott pálya miatt — közepes eredmények voltak. Az atlétikai viadalon: 100 m. 1. Houben 10.7 mp. 2. Schlösche. 200 m. 1. Schlösche 22.3 mp. 2. Appel (Houben nem indult); sulydobás: 1. Heymann 13.37 m. 2. Hänchen 12.39; 400 m. 1. Neumann 51.2 mp. 2. Schmidt, magasugrás: 1. Storzinski 177 cm., távugrás: 1. Schumacher 689 cm. 800 m. 1. Peltzer 1 p. 57.2 mp. 1500 m. 1. Peltzer 4 p. 06.8 mp. 5000 m. 1. Houben 15 p. 23.7 mp. 2. Frandsen, diszkoszvetés 1. Steinbrenner 41.20 m. 110 m. gát: 1. Gundel 16.2 mp. 400 m. gát: 1. Hebel 58.5 mp. 4×100 m. staféta. 1. Preussen (Kreefeld). 2. DSC. Az uszóversenyek eredményei: 3×200 m. staféta: 1. Rhenus Köln 7 p. 57 mp. 2. Helles Magdeburg; 100 m. hát: 1. Dahlem 1 p. 16.8 mp. 2. Eitner. 100 m. mell: 1. Rademacher 1 p. 18.6 mp. (rekord beállítva). 2. Sommer; 400 m. 1. Gerges 5 p. 29.4 mp. (új német rekord). 2. Heinrich. 100 m. gyors: 1. Heinrich 1 p. 03.9 mp. 2. Dahlem. 1500 m. 1. Berges 23 p. 02.8 mp. 3×100 m. gyorsstaféta: 1. Poseidon (Köln) 3 p. 24 mp. 2. Helles Magdeburg.

Gibbons megverte Bloopiel. Londonból jelentik: Több mint százezer ember jelenlétében folyt le a vembley-i kiállítással kapcsolatban a *Gibbons* és *Bloopiel* angol bajnok boxmérkőzése. A rendkívül heves és izgalmas meccset a harmadik menetben megnyerte *Gibbons* *Carpentier* legyőzője — aki mindvégig fölényben volt. *Gibbons* a versenyt tizezer, *Bloopiel* pedig hatezer frankot kapott.

E. SZÉCSI PHILATELIA
bélyegkereskedés Subotica főpostánál
Legújabb arany Michel 1924—25. albumok minden országban raktáron. Bélyeggyűjtőknek választékot megkezdésre küldök. — Megvételre keresek használt jugszláv bélyegeket.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1924. augusztus 13.

Zürich, 6.60.
Berlin deviza 52.7—52.9 milliárd márka, valuta 52.4—52.6 milliárd márka.
Bécs deviza 879—883, valuta 878—884.
Prága deviza 42.20—42.70, valuta 42.15—42.65.

Novisadai terménytőzsde augusztus 13. A mai tőzsdén a forgalom csendes volt. Az irányzat változatlan. Tengeriben a kereslet élénkebb és az árak ebben némi emelkedést mutattak. Forgalom buzában 2600 mm. Tengeriben 1050 mm. Lisztben 300 mm. Irányárak: Buza 365—370 dinár. Árpa 310—320 dinár. Zab 290—300 dinár. Tengeri 272 dinár. Liszt 0-ás GG. 600—610 dinár, 0-ás G. 590—600 dinár, 2-es 540—550 dinár, 5-ös 490—500 dinár, 6-os 444—450 dinár, 7-es 390—400 dinár. Korpa 210 dinár.

Chikagói gabonátőzsde, augusztus 13. Buza 60 librás szept. 128 $\frac{1}{2}$, Buza 60 librás decemb. 132 $\frac{1}{2}$, Buza 60 librás májusra 137 ötnyolcad, Tengeri 56 librás szept. 114 $\frac{1}{2}$, Tengeri 56 librás dec. 107, Tengeri 56 librás máj. 107 ötnyolcad, Zab 32 librás szept. 49 ötnyolcad, Zab 32 librás decemb. 52 $\frac{1}{4}$, Rozs 56 librás szept. 91 háromnyolcad, Rozs 56 librás dec. 95 $\frac{1}{4}$.

Newyorki gabonátőzsde, augusztus 13. Buza őszi vörös 60 librás 148 $\frac{3}{4}$, Buza őszi kemény 143 $\frac{3}{4}$, Tengeri 46 librás 130, Liszt sp. w. cl. 196 librás 575—625.

Beograd, augusztus 13. Zárlat: Páris 4.48, London 366, Newyork 88.80, Genf 15.25, Milanó 3.63, Prága 2.3950, Bécs 0.1142, Budapest 0.11, Szófia 62, Bukarest 37.

Zürich, augusztus 13. Zárlat: Beograd 6.60, Newyork 530.50, London 24.05, Páris 29.45, Milanó 23.95, Prága 15.60, Budapest 0.00685, Bukarest 2.425.

Budapesti terménytőzsde, augusztus 13. A terménytőzsdén kenyérmagvakban az irányzat nyitáskor tartott. A malmok tartózkodnak a vásárlástól. 427.500—430.000 koronával kínálják budapesti paritásban a tisztavidéki újbuza, amelynek métermázsájáért állomásokon is elkérnek 400—405.000 koronát. Rozsban a kínálat kielégítő, 360—365.000 koronával ajánlanak budapesti paritásban újrozst, egyéb tisztavidéki állomásokon 325.000 koronát kérnek érte métermázsánként. A takarmánypiacon szilárd az árpa, jóltartott a tengeri. Mindkét cikk iránt a kereslet élénk.

Budapesti értéktőzsde, augusztus 13. A bankközi forgalom teljesen üzletelen volt. A pénzkinálat ma már igen nagy mértéket öltött. Tájékoztató árfolyamok: **Bankok:** Angol-Magyar 50—51, Földhitel 310, Lloyd Bank 9, Magyar Hitel 595—600, Ingatlanbank 255, Leszámitoló Bank 85, Merkur 12, Osztrák Hitel 200—206, Kereskedelmi Bank 1300—1345. **Takarékpénztárak:** Egyesült Fővárosi 145, Ált. Takarékszövetkezet 155, Mokrár 205, Pestl. Haza 3800—3950. **Nyomdák:** Athenaeum 138—140, Franklin 85, Pallas 110. **Közlekedési vállalatok:** Mfr 300, Közuti 53, Városi 60, Nova 165—170, Trósz 142. **Malmok:** Concordia 40—42, Első Budapesti 130, Hungária 100. **Vegyipari vállalatok:** Danica 110, Hungária Műtrágya 140, Klotild 60. **Bányák:** Kohó 490, Szászvári 400, Kőszén 3300—3350, Urkányi 1030—1040, Beocsini 1000—1025, Salgó 610. **Vasművek:** Fegyver 1500—1540, Ganz Dan. 3100—3150, Ganz vill. 1580—1600, Láng 130, Lipták 14, Rima 125—128, Schlick 65. **Cukorgyárak:** Magyar cukor 2700—2725, Mezöh. 230. **Teljesítményi vállalatok:** Juta 160, Karton 80, Kender 75. **Sör- és szeszipar:** Részvényesör 290, Fővárosi sör 40, Pannónia 16. **Élelmiszervállalatok:** Czinner 79, Szalámi 560. **Faipari vállalatok:** Guttman 1300, Lichtig 4.5, Ofa 560.

NYILTTÉR.**Hirdetmény.**

A Topolai községi kert-bizottság pályázatot hirdet a következőkre:

- 1) a kertben levő halastónak kitisztítására,
- 2) egy artézi kut megfurására a kertben,
- 3) a tónak hosszabb időre való bérbeadására strand és büffe létesítésének kötelezettségével.

A reflektánsok pályázataikat pontonként vagy egyetemlegesen is beadhatják. Részletes felvilágosítást nyújt a községi jegyző. Pályázati terminus lejár augusztus 24-én.

Bácska-Topola, 1924. aug. 8.

6025

Bizottság.

E hó 11-én Subotica-Novisad között a hajnali gyorsvonaton elcserélődött két egyforma aktatáska. Kérelmek az elcserélt táskák tulajdonosa, hogy a nála levő táskát iratokkal — mely iratok reá nézve értéktelenek — és címével együtt postán küldje **Tenner Testvérek Stari-Bečej** címre a mikor is a sajátját ugyancsak postán megkapja.

Érettségizett, 23 éves

Mérlegképes könyvelő

kinek gyakorlati kereskedelmi praxsisa van, szerb, horvát, német és magyar nyelvtudással, elsőrangú referenciákkal

állást változtatna

szepetemberi belépésre. Szíves megkereséseket

„TÖREKVŐ 23“

jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

6023

„PRIMARIUS“

Vegyészeti Iparművek műszaki osztálya vállalja saját gyárukban gyártott „PRIMARIUS“ bőrlemezekkel való fedést, régi zsindegy tetőfedést, tetőlemezekkel való átfedését. — „PRIMARIUS“ bőrlemez hosszú évek múlva is vízhatlan és rugalmas marad, semmi kezelést nem igényel, nem kell kátrányozni, ezen lemez befedésével időt, pénzt és munkát takarít meg. — Saját érdekében csakis „PRIMARIUS“ bőrlemezt fogadjon el, mindenütt kell, hogy kapható legyen és ahol nem volna, forduljon közvetlen a gyárhoz: Subotica, Majšanski vinograd 137. Telefon 885. Ezen „PRIMARIUS“ bőrlemez legnagyobb vihartálló, a legjobb minőségű, minden más gyártmányt felülmul. — A „PRIMARIUS“ vegyészeti gyár nem csinál reklámot, hanem saját érdekében cselekszik mindenki, ha ezt a bőrlemezt vásárolja.

5410

„VASKO“

kereskedelmi és bizományi iroda

Városi bérpalota Subotica Városi bérpalota

Közvetít, vesz és elad bel- és külföldi ingó és ingatlan vagyontárgyakat

Elvállal mindenféle kereskedelmi, gyári, iparvállalati és részvénytársasági könyvek vezetését, ellenőrzését, felülvizsgálását, lezárását, leltár és mérleg készítését

Elfogad a biztosítás minden ázatára kiterjedő biztosításokat

Átvész kereskedelmi, pénzügyi, ipari és egyéb vállalatok képviselőit és ügynököket

Érvényesít bel- és külföldi követeléseket és azoknak perenkívüli vagy peres behajtásáról gondoskodik

Ad pontos és megbízható információkat a helyi piacra vonatkozólag

Foglalkozik a fizetési képtelen cégek kiegyezése körüli összes munkálatokkal

**Dr. BREZOVSKY
SANATÓRIUMA**

NOVISAD

Futoški put (villamos végállomás)
Interurbán telefon 114.

Sebészeti-orthopédiai-nőgyógyászati betegek részére. Legmodernebbül berendezett szülőosztály. Elsőrendű élelmezés, szakszerű, diéták. Legújabb rendszerű Röntgen-berendezés vizsgálatokra és átvilágításokra. Diathermakezelés.

5945

**Borpréseket
és szállózuzókat**

a legolcsóbban szállít az

Osijeki vasöntőde

és gépgyár r. t. Osijeken

Vezérképviselő a Vojvodina részére:

MAVRO HEINRICH

NOVISAD, Tomerinska 9. Telefon 416.

4235

A „TYPOGRAPHIA“ SPORT CLUB
RENDEZÉSÉBEN AUGUSZTUS 17-ÉN

Weitzenfeld és Társa

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Távíratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota

Telep: Sentai put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM
BUTORHUZATOK
PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TŰZOLTÓ- és KERTI
TÖMLŐKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAPJU-,
TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT,
MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁBÓL
és LENBŐL, MINDENNEMŰ HÁZIVÁSZNAT,
ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS**250 drb anyabirka**

négy évre átadó felesbe, négy év alatt a gyapju és tejhaszon feles, négy év elteltével az egész birkaállomány feles.

Mokucza Flórián

Kársz-uradalom, Horgoš.

5935

KÖSÖT

és ÖRÖLT ZSÁKOS SÓT a Monopóltól 24 órában belül SZÁLLIT és vagonba rak jutányosan

MUNDUS
SZÁLLITÁSI VÁLLALAT, NOVISAD

Jevrejska ul. 13. — Telefon 126.

A CSERÉPKÁLYHA

a jelenkor legjobb kályhája. Alánlom dus választeku raktáramat cserépkályhákban és tűzhelyekben jó tüzálló anyagból minden színben.

SCHNEIDER FÜLÖP, STARI-VRBAS

cserépkályha- és főzőedény készítő, Svetosavska ulica 15. szám. Tekintse meg kirakatát a verbászi kiállításon.

A sarajevói szőnyeggyár gyönyörű készítményei

részletfizetésre kaphatók

a **KURIR** műkereskedésben Suboticán

Milekics palota

6004

Liszt-, gabona-, komló-, szalma-, gyapju-

ZSÁKOK**PONYVÁK**

legolcsóbban kaphatók

Schossberger és Hered cégnél Novisad

Futoški put 13. Telefon 531. Távirat „Hessián“.

5804

ארטה כשרה

Aki ritualisan jól és olcsón akar étkezni

BEOGRADBAN

okvetlenül koressa fol

LÉWY M. ELIÁS, KOSER ÉTTERMÉT

Jakšičeva 11. (Tőzsdével szemben)

MAGYAR KONYHA.

5757

NAGYBAN és KICSINYBEN

A JÁN LUNK:

Magánjáró átalakításokhoz való

acél és vasöntvényeket

DEBRECENI GÉPGYÁRI

Ekéket,

Szecskaavágókat,

Répvágókat,

Járgányokat,

szénagyűjtőket

vetőgépeket és

különböféle gazdasági gépeket

KÖRTING MOTOREKÉT

MŰTRÁGYÁT

SCHUMACHER RUDOLF FIAI

STARI-BEČEJ

3858

Óvja
vagyonát és birtokát
a tüztől!

A be nem biztosított s megtéríthetetlen tárgyakat kötelessége mindenkinek a tűzkár ellen megvédeni. Mielőtt házat, gyárat, műhelyét stb. tűzoltó készülékkel felszerelné, kérdezzen meg szakembert. Sok ezer bebizonyult esetben fojtotta el a tüzet a

„MINIMAX“

s mentett meg vagyont, életet. Vezérképviselő:

STEFFEN EBERHARD, NOVI-SAD

Futoški put 82.

Kézikötőgépek (Handstrickmaschinen) német gyártmány

Körkötőgépek (Rundstrickmaschinen) automatikus amer. gyártmány

Gombolyítógépek (Spulmaschinen) német gyártmány

Gyapjufésülőgépek (Raummaschinen)

és minden rendszerű TÜKBEN állandó raktár

ALFRED KOZMA, OSIJEK

I. Županjska ulica 42.

A Felke Lederer Wien-i óg vezérképviselője

4671

LEVELEZÉS

Selyemben járhat nagyon olcsón, mert a nyári szezon előrehaladottságára való tekintettel gyári áron szállít bárkinek is női ruha nyersselymet, férfing nyersselymet, női és férfi ruhavásznat kiváló jó minőségben Fr. Drach selyemárnyagára Sombor. — Sztéküldés postán utánavét ellenében. Mintát kívánatra szívesen küldök.

VALÓDI ZEISS

SZEMÜVEG

5591

Kapható:

Deutsch Izidor
optikusknál
Subotica

Javításokat vidékre is azonnal

FOGLALKOZÁS

Főmolnárt, ki kereskedelmi és vámörlesztésben jártas, azonnali belépésre keres Zádory-malom, St.-Moravica. 5907

Külföldről érkezett soffőr és montőr állást keres e hó 15-től. Szíves megkeresést Mocznár Ádám címen, B.-Topolya. 5961

LAKÁST KERESK

két szoba konyhával november-decemberi beköltözésre.
Cimeket a kiadóba kérek. 6033

Szűgyártó-segéd, jó munkás, azonnal felvétetik. — Szabó Imre. 5980

Suche Kinderfrau zu 3-jährigen Knaben, die auch in häuslichen arbeiten mithilft. Schlanger Artur, Senčanski put 11. 5963

Eladó téglagyár

amelyhez 5 lánca föld 18 kamarás körkémence, a szükséges egyéb felszerelés, szárító felszerelés, szép lakóház, 500 □-öl szép szőlő tartozik

Gutwein Jakab és Fivére
tégla- és cseréppavárosok
Bačko-Petrovoselo 5939

Börkereskedősegéd, szerb, magyar, állást keres, esetleg utazói, irodai vagy más hasonlót. »Intenzív 23« jelige alatt a kiadó továbbít. 6006

HÁZ

mely áll 6 szobából, az összes mellékhelyiségekkel, 6 négyzet méter kertből, Buljkösen azonnal eladó.
Lovak és lejtár, esetleg szintén eladó. Fizetési feltételek igen kedvezőek. Cím: SCHMOLKA hirdetőirodában Novisad, Futoski p. 2.

Kiszolgálóleány vagy segéd azonnali belépésre kerestetik. — Rosenzweig Mandl utca 10. sz. 5938

Suche ein intelligentes Fräulein zu 7—9—11jährige Mädel. Reflektiere auf kroatisch, französisch, deutsch und Klavier. Offerierte an Frau Berta Goldschmidt Osijek. Grand Hotel. 5953

DIÁKOK

jobb házból az iskolai évadra, novisadi uricsaládnál teljes elátással felvétetnek. — Cím: Schmolka hirdetőirodában — Novisad Futoski put 2. szám. 5950

Egy jómegjelenésű, csinos fiatal leány jó bizonyítványokkal orvosi rendelőbe vagy egyéb tisztességes állást keres. Cím a kiadóban. 5957

Okleveles tanítónő állást keres gyermekekhez szeptember hóra. Beszél magyarul, németül és szerbül. Cím: Magántanárnő, Padina, Bánát. 5966

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzés közzétételével számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Állástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 dinár, negyedévre 135 dinár. Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegő mellékelendő.

AUTO-SZEMÜVEGEK, MASKOK
ZEISS-PUNKTAL szemüvegek és csipetők
legnagyobb választékban
TENNER optikusknál
SUBOTICA, Kr. Aleksandra ulica 11.
5529

Molnársegéd, szorgalmas, józan, megbízható, tartós alkalmazást talál. Lipkovic és Hubert, Ada. 5949

Hét lánca

prima szántóföld Kula (Bácska) községben eladó. Érdeklődni lehet dr. Havas Emil Subotica. 5793

Fűszerkereskedősegédet keresek azonnali belépésre. Kriszthaber Dezső. Baiski put 6005

Csizmadiasegédet keresek azonnali belépésre. Gizinger István Subotica. Stipe Grgića ulica 14. 5978

Suche intelligentes deutsches Fräulein zu 3-jährigem Mädel, welche auch im Haushalte mithilft. Solche mit etwas Nähkenntnissen bevorzugt. Anträge an Direktor Izsák Hesslermühle, Senta. 5948

ZONGORÁK

pianinók és választékban gyári áron, hangszerek és alkatrészei nagyban és kicsinyben 2469 kaphatók
PRÁGÁNÁL
VEL-KIKINDÁN.

Szűcs-segédet, ki a sapkakészítéshez és kabátbéléléshez ért, felveszek. Wischer szűcs, Bajmok. 5969

KÉRJEN

CIPŐKRÉMET!

GYÁRTJA:
Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D.
NOVISAD

Képkerekek gyártása
Csillárok és
Disztáblák

Kézimunkák Szakszerű Kereskedése
Modern képkerekezés

F. Bachinger
Subotica,
Sudarević (Bercsényi) ul. 34.

Kereskedelmileg képzett, a szerb, horvát, magyar és német nyelven perfecten, megfelelő hivatalnok, raktárnoki vagy utazói állást keres. »Körmoly« jeligére a kiadóba. 5960

Perfekt levelezőnő azonnal felvétetik. »Atom«. Aleksandrova ulica 7. 6010

Perfekte deutsche Erzieherin mit Klavierkenntnis wird zu einem 7jährigen Mädchen gesucht. Offerierte: Lessich Papierhandlung, Staribečej. 6009

Cukrászsegédet, idősebbet, aki önálló munkás és a szakma minden ágában, de különösen a csokoládédolgokban jártas, állandó alkalmazást nyerhet St.-Kanizsán, Longa és fia cégénél. 5981

ELADÓ MALOM

Eladó betegség miatt Horvátországban modern berendezésű 3 vagonos malmalom, Zagrebtől 1 órányira, folyam mellett, nagy vevőkörrel és parasztörlesztés. Leveleket a kiadóhatal továbbít „RENTABEL“ jelige alatt. 5990

Főmolnárt keresek szeptember elsejei belépésre. Vám- és kereskedelmi örlés szaktudását feltétlenül megkívánom. Lehetőleg személyes megjelenést kérek. Árpádfi Endre Padej, Bánát. 6029

UJ! FRANCIA SZABÁSZ

UJ!
FRANCIA SZABÁSZ
a
SZABÓMUNKÁSOK
TERMELŐ
SZÖVETKEZETÉBEN
Subotica Jelašićeva u. 9.
Szóló árak!
Pontos kiszolgálás! 5963

VÉTEL-ELADÁS

Villa Palicsan, 1400 □-öln eladó. Felvilágosítást ad dr. Ruby Gyula, Antunović ulica 20. 5954
12. 5692

Zongorát, pianinót, öthónapos részletfizetési feltételek mellett kaphat mindenki. Rendkívül nagy választék új angol és bécsi szerkezetű, valamint átírt szított zongorákban. Kain hangszernagykereskedő Subotica, városi székház.

Teslicai Retorta Faszén

Bácskai vezérképviselőt:
Ludwig Hubert
Novisad
Željeznička ulica 19
3667

Földcsere. Szántóvái hártában lévő 21 hold szántó (ebből 15 hold egy darabban), másfél hold szőlő, valamint a községben lévő masszív anyagból épített házamat elcserélném egy ily kisebbszerű vagyonnal itt Bácskában. Esetleges eladástól sem zárkózom el. Felvilágosítást nyújt Petar Žoož, Sombor, Sv. Roke 20.

Malomnagobbítás miatt négyrétű sikszita eladó; üzemből megtekinthető. Spaić hengermalom, St.-Bečej. 5968

Érc sirkoszoruk

izléses kivitelben minden nagyságban kaphatók. Vidéki megrendeléseket, pontosan szállít. Árjegyzék ingyen. Nagyban és kicsinyben. MÖLTER FERENC ércoszorugyár Novi-Vrbán.

Nationalkassza, békebeli, amerikai gyártmány, kifogástalan állapotban. Összead 99×99, eladó. Gulovits, Novibečej. 5919

Nagy pénztárszekrény, 2 méter magas, 130 cm széles, kétajtós, eladó. Gergeč Antal, barátok mellett 6. szám. 5987

Eladó olcsón egy nagyon jó karban levő Torino Fiat, 24 HP, 6 ülések, 4 cylinderes, villanyvilágításos luxusautó. Megtekinthető és bővebb felvilágosítást ad Transport d. d., Manojlovićeva ulica 1. Telefon 836. 5910

STENICIN

a legbiztosabb hatású
POLOSKAIRTÓ
Kezelése egyszerű. Kapható
Landauer Drogeria Sub. tica

Sentán, a beltér közelében, két házhely eladó. — Bergel Jakob. 6028

Házhely eladó. Cím a kiadóban. 6026

Weiterschan János

FESTÉKÖZLETE
Főüzlet: Vel.-Becskerek
Fő-utca 16.
Fióküzlet: Mariolana.
Bánát legnagyobb és legjobban szortírozott festék szaküzlete.

Vashordókat, 200—800 l. veszek. Kemény Arnold, Vel.-Kikinda. 5992

KÜLÖNFÉLE

KISS ZÁLOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt tárgyak állandóan olcsón eladók. I. Bogovičeva (Kinizsi) ulica

Kissingeni soványító-tabletta ártalmatlan, orvosiilag sokszorosan elismert legjobb szer. Kövérség és elzsírosodásnál használata csodás. Ismét kapható a Hercl-drogeriában Subotica, Aleksandrova ulica 1. Postán rendeléseket utánavétellel azonnal elintézzük.

KÖLNI VIZ „FIFI“

készít
Pintér gyógyszerár
nagytemplom mellett
Subotica 5904

Társ kerestetik egy szálloda és iromeneti vendéglőhöz vidékre. Társuláshoz szükséges 100—150.000 dinár. Felvilágosítást ad Todor Miszailović »Balkán« vendéglő, az állomással szemben. 5982

Modern motorekkel való mély és sekély szántást vállallok

Szíves megkeresést kérek
Halbrohr és Társa
szállítónál
ERDÉLYINEK
Subotica

Butorozott szobát konyhával keres egy gyermektelen házaspár. Cím a kiadóban.

Eladó ház közel a beltérhez 400 □-öl udvarral azonnal elfoglalható lakással. Cím a kiadóban. 6035

Eladó 150 hektó boroshordó 1 éves használt. — Cím a kiadóban. 6034

Két egymásbanyiló szoba a beltéren irodának kiadó. Cím a kiadóban. 6016

Ügves faszobrász-segéd jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cím a kiadóban.

RAKTÁRAM TULZSUFOLTSÁGA

MIATT EGYES
CIKKEKET
BÁMULATOS
OLCSÓ ÁRON
ADOK!

Beck Jenő

kötöttáru üzeme
Subotica, Pašićeva ul. 8.
Gőzfürdő mellett. 5652

	Dinártól
Kötött gyapjú női kabát	250
Női és férfi kötött mellények	180
Női divatjumper minden színben	75
Leányruha — — —	75
Fiuszvetter — — —	75
Női selyemjumper —	250
Leány- és fiusparka —	18
Gyapjufonál kimerve minden színben 2 dinár dekája	

Női kosztümök, sport ruhák, leány garnitúrák stb., stb.